

**MİKRO ÖĞRETİMİN GÖRSEL SANATLAR
ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZ YETERLİK
DÜZEYLERİNE ETKİSİ**

Cengizhan YILDIZ

**Yüksek Lisans Tezi
Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Doç. Dr. Oğuz DİLMAÇ
2016
(Her Hakkı Saklıdır)**

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
RESİM-İŞ ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

MİKRO ÖĞRETİMİN GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMENİ
ADAYLARININ ÖZ YETERLİK DÜZEYLERİNE ETKİSİ
(The Effect of Micro Teaching on Visual Arts Teacher Candidates' Self-Sufficiency)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Cengizhan YILDIZ

Danışman: Doç. Dr. Oğuz DİLMAÇ

ERZURUM
Şubat, 2016

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Doç. Dr. Oğuz DİLMAÇ danışmanlığında, Cengizhan YILDIZ tarafından hazırlanan “Mikro Öğretimin Görsel Sanatlar Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlik Düzeylerine Etkisi” başlıklı çalışma 03 /03/ 2016 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Görsel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyesi :Doç. Dr. Oğuz DİLMAÇ

İmza:

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Orhan TAŞKESEN

İmza:

Jüri Üyesi :Yrd.Doç.Dr. Şeyda Eraslan TAŞPINAR

İmza:

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

4.03.2016

Prof. Dr. Kemal DOYMUŞ

Enstitü Müdürü

TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

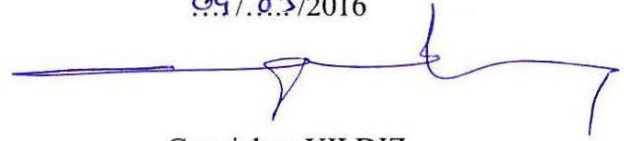
Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Mikro Öğretimin Görsel Sanatlar Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlik Düzeylerine Etkisi” başlıklı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla doğrularım.

Tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

- ☒ Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezim sadece Atatürk Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin 3 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

04 / 03 / 2016

Cengizhan YILDIZ

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MİKRO ÖĞRETİMİN GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖZ YETERLİK DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Cengizhan YILDIZ

2016, 95 sayfa

Bu çalışmanın amacı; mikro öğretim uygulamalarının görsel sanatlar öğretmeni adaylarının öz yeterlik algı düzeylerinin deney-kontrol grupları ve mezun olunan okul türü açısından farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemektir. Araştırma 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Resim İş Eğitimi Anabilim Dalı 4. sınıf toplam 36 (K = 22, % 61,1 ve E = 14, % 38,9) görsel sanatlar öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öğretmen adayları yansız atama yolu ile deney ve kontrol grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Deney grubu ile mikro öğretim uygulamalarının süreçleri göz önünde tutularak deneysel süreç gerçekleştirilirken kontrol grubu ile öğretmen merkezli bir eğitim ortamı içinde dersler işlenmiştir.

Araştırmada verilerin toplanması aşamasında öğrencilerin öğretmen öz yeterlik düzeyini belirlemek için, araştırmacı tarafından hazırlanan “Görüşme Formu” ve Tschannen-Moran ve Woolfolk-Hoy (1998) tarafından geliştirilerek, Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan “Öğretmen Öz Yeterlik Algısı Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek 24 maddeli 5 dereceli likert tipi bir ölçektir.

Veri toplama aracından elde edilen veriler SPSS (Statistical Package For Social Sciences) 17.0 paket programına aktarıldıktan sonra istatistikî analizleri yapılmış ve elde edilen bilgiler çözümlenmiştir. Mikro öğretimin görsel sanatlar öğretmeni adaylarının öz yeterlik düzeylerine etkisini belirlemek için Mann Whitney U Testi kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterdikleri durumlarda parametrik istatistik teknikleri, normal dağılım göstermediği durumlarda ise parametrik olmayan istatistik teknikleri uygulanmıştır. Bu tekniklerden hangisinin, hangi durumlarda kullanıldığına ilişkin durumları ile Özel Öğretim Yöntemleri II dersindeki öğretmen adaylarının; deney-kontrol grupları, mezun olunan okul türleri ve cinsiyetleri arasında anlamlı bir

farklılık gösterip göstermediği Mann Whitney U testi ile deney-kontrol grupları ve cinsiyetler arasında verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov-Smirnov testi ile incelenmiştir.

Araştırma sonucunda, görsel sanatlar öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öğretmen öz-yeterlik algı puanlarının ölçeğin genelinde ve boyutlarında “Oldukça yeterli” ile “Çok yeterli” seçeneğinde daha fazla yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Deney grubunun ön test - son test puanlarına bakıldığında anlamlı bir farkın olduğu, kontrol grubunun aldığı puanlara bakıldığında anlamsız bir fark olduğu görülmüştür. Kız ve erkek öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik ölçeğinden aldıkları ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır. Görüşme formu verileri de bu bulguları destekler niteliktedir.

Sonuç olarak; uygulamaya katılan öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algılarını geliştirebilecek ortamların oluşturulması ve öz yeterlik algı düzeylerini geliştirmelerinin büyük ölçüde sağlandığı görülmüştür. Ayrıca bu araştırmanın, Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı’nda mikro öğretimin görsel sanatlar öğretmeni adaylarının öz yeterlik düzeylerine etkisini arttırdığını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Mikro öğretim, görsel sanatlar, öz yeterlik, öğretmen öz yeterlik inancı, resim-iş öğretmenliği, öğretmen adayı.

ABSTRACT

MASTER THESIS

THE EFFECT OF MICRO TEACHING ON VISUAL ARTS TEACHER CANDIDATES' SELF-SUFFICIENCY

Cengizhan YILDIZ

2016, 95 Pages

The aim of this study is to determine whether micro teaching applications effect the self-sufficiency levels of visual arts teacher candidates in terms of experimental-control groups and gender. The research was done with Atatürk University Kâzım Karabekir Education Faculty's Department of Art Teaching's students which consisted of a total number of 36 (22 males, 61,11% and 14 females, %38,9) 4th grade visual arts teacher candidates. In the study, the teacher candidates were divided into two groups as experimental and control group via randomization. While the experimental process was led with the experimental group with micro teaching application processes on account, the lessons were studied in a teacher based environment for the control group.

To determine the self-sufficiency levels of the teacher candidates in the level of data gathering of the research, an "Interview Form" and a "Teacher Self-Sufficiency Perception Scale" ,which was developed by Moran and Woolfolk-Hoy (1998) and adapted to Turkish by Çapa, Çakıroğlu and Sarıkaya (2005), was applied. Scale 24 a 5 point likert scale consisting of 24 matters.

The gathered data from the data gathering device were transferred to SPSS 17.0 package software and the statistical analysis were done following the resolution of the acquired data. In order to determine the effects of the micro teaching on visual arts teacher candidates' self-sufficiency levels, Mann Whitney U test was employed. Parametric statistics methods were applied on portions which demonstrated a normal data spread, and non-Parametric statistics methods were applied on portions which demonstrated an abnormal data spread. The states which are related to which technique was used in which manner and whether the students in Methodology II class'; experimental-control groups, types of graduate schools and genders were analyzed via Mann Whitney U test to determine whether a meaningful difference exists and whether

the experimental-control group and genders difference provide a normal spread was analyzed with Kolmogorov-Smirnov test.

The research result showed that visual arts teacher candidates' self-sufficiency perception scale's plenary and dimension parts were focused on "Quite Sufficient" and "Extremely Sufficient" sections. A meaningful difference were observed when experimental group's pre-test and post-test scores were compared and a non-meaningful difference were obtained when control group's scores were analyzed. No meaningful difference were found when male and female teacher candidates' scores from teacher self-sufficiency scale were compared. Interview Form data also confirm these findings.

In conclusion; it's observed that an environment to improve participant teacher candidate's perception of self-sufficiency and self-sufficiency perception levels' improvement were accomplished on a great scale. Additionally, it's avowable that this study improved the effect of micro teaching in Atatürk University, Kâzım Karabekir Education Faculty's Art Teaching Department on visual art teacher candidates' self-sufficiency levels.

Key Words: Micro Teaching, Visual Arts, Self-Sufficiency, Teacher Self-Sufficiency Belief, Art Teaching, Teacher Candidate.

ÖN SÖZ

Yapılan bu araştırmada çalışma süresi boyunca ve tezin oluşumuna kadar planlanma, yürütülme gibi aşamalarında yardımlarını, desteğini esirgemeyen tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Oğuz DİLMAÇ Hoca'na ve üniversite hayatımın birçok aşamasında sabrıyla beraber bilgi ve tecrübelerini esirgemeyen Sayın Yrd. Doç. Dr. Şeyda ERASLAN TAŞPINAR Hoca'na ayrıca kalpten sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Özellikle analiz çalışmalarında, istatistik verilerin yapılması ve yorumlanması olmak üzere tezin ortaya çıkmasında büyük emeklerini gördüğüm, özveriyle bana yardımcı olan değerli dostum Yavuz YASUL'a ve eğitimim süresince desteklerini esirgemeyen, katkılarından ve gösterdikleri ilgiden dolayı adını sayamadığım tüm hocalarıma teşekkür ediyorum.

Aynı zamanda hayatıma yeni bir yön veren sanat alanına attığım ilk adımdan itibaren sanata ve hayata ilişkin fikirlerini ve birikimini eksik etmeyen değerli hocam İsmet ERCAN'a, hayatımın her anında yanımda bulunan, çocukluktan bu yana emeğini, sevgisini eksik etmeyen çok değerli babaannem Feride YILDIZ'a, fotoğrafçılık başta olmak üzere birçok alanda bilgi birikimini, maddi, manevi desteğini esirgemeyen ağabeyim Diş Hekimi Oğuzhan YILDIZ'a, anneliğin gerekliliklerini fazlasıyla yerine getiren Nurten YILDIZ'a, eğitimimde her daim yanımda olan her konuda moral veren ve bu günlere gelmemde her gereksinimimi karşılayan, babam Nazir YILDIZ'a ve azmini örnek aldığım ve üniversite birinci sınıftan itibaren desteğini hiç bir zaman esirgemeyen sevgili nişanlım Zeynep TOSUN'a ve üzerimde emeği olan sayamadığım birçok kişiye eşsiz teşekkürlerimi sunarım.

Erzurum – 2016

Cengizhan YILDIZ

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI	i
TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	v
ÖN SÖZ	vii
TABLolar DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xiv

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı	6
1.2. Araştırma Önemi ve Problem Durumu	6
1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları	8
1.4. Varsayımlar	8
1.5. Tanımlar	9

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	11
2.1. Araştırma Konusuyla ilgili Kuramsal Çerçeve ve Konuyla ilgili Belli Başlı Araştırmalar	11
2.1.1. Öğretmenlik uygulamaları	12
2.1.1.1. Geliştirilecek temel kavramlar.....	13
2.1.1.2. Ulaşılabacak temel hedefler	13
2.1.2. Mikro öğretim.....	15
2.1.2.1. Mikro öğretimde öğrenci sayısı	17
2.1.2.2. Mikro öğretimde süre	17
2.1.2.3. Mikro öğretimde hazırlık aşaması	17
2.1.2.4. Mikro öğretimde beceri geliştirme	18
2.1.2.5. Mikro öğretimdeki değerlendirme	19
2.1.3. Konuyla ilgili belli başlı araştırmalar	19

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM.....	27
3.1. Araştırma Yöntemi/ Deseni/ Modeli	27
3.2. Araştırma Grubu.....	29
3.2.1. İşlem basamakları	31
3.3. Veri Toplama Araçları	33
3.3.1. Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği (ÖÖYÖ)	34
3.3.2. Görüşme formu	35
3.4. Veri Analizi	36

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR	38
4.1. Birinci Alt probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar	39
4.2. İkinci Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar	43
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	46

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	58
5.1. Sonuçlar	58
5.1.1. Öz yeterlik algı düzeylerine ilişkin genel sonuçlar.....	58
5.1.2. Öz yeterlik algı düzeylerinin deney kontrol grubuna göre karşılaştırılmasına ilişkin sonuçlar	59
5.1.3. Öz yeterlik algı düzeylerinin mezun olunan okullara göre karşılaştırılmasına ilişkin sonuçlar	60
5.2. Öneriler	61

KAYNAKÇA	62
-----------------------	-----------

EKLER.....	70
EK 1. Öğretmen Öz Yeterlik Algısı Ölçeği	70
EK 2. Mikro Öğretim Uygulamalarına Yönelik Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	71
EK 3. Mikro Öğretime Uygun Örnek Bir Ders Planı	74

EK 4. Mikro Öğretime Uygun Örnek Bir Ders Planı	75
EK 5. İzin Belgesi.....	76
EK 6. Öğretmen Adaylarının Ön Test Öğretmen Öz yeterlik Algı Ölçeği Maddelerinden Aldıkları Puanların Dağılımı.....	77
EK 7. Öğretmen Adaylarının Son Test Öğretmen Öz-yeterlik Algı Ölçeği Maddelerinden Aldıkları Puanların Dağılımı.....	78
ÖZGEÇMİŞ	79

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 3.1.	Kullanılan Modelin Simgesel Gösterimi.....	28
Tablo 3.2.	Araştırma Örneklemine Alınan Öğretmen Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımı	30
Tablo 3.3.	Araştırma Örneklemine Alınan Öğretmen Adaylarının Mezun Olduğu Lise Türlerine Göre Dağılımı	31
Tablo 3.4.	Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği Puan Aralıkları	35
Tablo 4.1.	Deney ve Kontrol Gruplarının Akademik Başarı Testine İlişkin Ön Test Kolmogorov - Smirnov Normallik Testi Sonuçları.....	38
Tablo 4.2.	Öğretmen Adaylarının Ön Test Öğretmen Öz yeterlik Algı Puanlarının Dağılımı.....	39
Tablo 4.3.	Öğretmen Adaylarının Son Test Öğretmen Öz-yeterlik Algı Puanlarının Dağılımı.....	40
Tablo 4.4.	Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-yeterlik Algı Ölçeğinin Ön Test Alt Boyutları ve Geneline Ait Verilerin Gruplara Göre Değişiminin Mann Whitney-U Testi Sonuçları	41
Tablo 4.5.	Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-yeterlik Algı Ölçeğinin Son Test Alt Boyutları ve Geneline Ait Verilerin Gruplara Göre Değişiminin Mann Whitney-U Testi Sonuçları	42
Tablo 4.6.	Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterlik Algı Ölçeğinin Alt Boyutları Ve Geneline Ait Verilerin Mezun Olunan Okullara Göre Değişiminin Mann Whitney-U Testi Ön Test Sonuçları.....	43
Tablo 4.7.	Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-yeterlik Algı Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline Ait Verilerinden Güzel Sanatlar Lisesi Mezunlarının Mann Whitney-U Testi Ön Test Sonuçları	44
Tablo 4.8.	Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterlik Algı Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline Ait Verilerin Güzel Sanatlar Lisesi Mezunlarının Değişiminin Mann Whitney-U Testi Son Test Sonuçları	45

Tablo 4.9. Mikro Öğretim Uygulamalarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Edindiğiniz Bilgi ve Becerilerin Uygulama ve Pekiştirmesinde Yardımcı Olduğunu Düşünüyor Musunuz?	46
Tablo 4.10. Mikro Öğretim Uygulamalarının Süreçleri Arasında En Çok İlginizi Çekenini Açıklayarak Yazınız?	47
Tablo 4.11. Mikro Öğretim Uygulamalarının Görsel Sanatlar Dersinin İşlenmesi Sırasında Karşılaşılan Sorunlar ve Bu Sorunlara Çözüm Yolları Bulabilmesine Katkı Hakkında Düşünceleriniz Nelerdir?	48
Tablo 4.12. Mikro Öğretim Uygulamalarının İleride Öğretmenlik Mesleğini Başarı İle Yürütmenizde Yararlı Olacağını Düşünüyor musunuz?	49
Tablo 4.13. Mikro Öğretim Uygulamalarının Öğretim Deneyimlerinizi Zenginleştirerek Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Düzeyinize Olumlu Katkıda Bulunacağına İnanıyor musunuz?	51
Tablo 4.14. Mikro Öğretim Uygulamalarının En Beğenmediğiniz Yönleri Nelerdir? ..	52
Tablo 4.15. Mikro Öğretim Uygulamalarının Yürütülmesi İle İlgili Önerileriniz Var mıdır?	53

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1. Öğrenen merkezli mikro öğretim süreci	3
--	---

KISALTMALAR DİZİNİ

ÖÖYÖ : Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği

ÖSKD : Ön-Test Son-Test Kontrol Gruplu Deneysel Desen

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Eğitimin kaliteli olabilmesi için öğretmenlerin mesleki açıdan donanımlı olması gerekmektedir. Bundan dolayı eğitim sistemi bünyesinde vazife üstlenecek olan öğretmenlerin, hizmet öncesi ve hizmet içinde, donanımsal olarak istenilen düzeye getirilebilmesi, verilecek olan eğitimin kalitelisi açısından önem taşımaktadır (Şişman, 2001). Öğretmenin sınıf içinde bürüneceği rollerini eksiksiz yerine getirmesi, kaliteli bir öğretimi büyük oranda etkilemektedir. Ülkemizdeki eğitim fakültelerinin öğretmen yetiştiren bölümlerinde öğrenim faaliyeti içerisinde bulunan öğrencilerin, Okul deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması gibi dersler ile öğretmenlik mesleğine hazır olması hedeflenmektedir (Azar, 1998). Öğretim sürecindeki görev ve sorumluluklar üzerine yapılan araştırma sonuçlarına bakıldığında, öğretmen adayları, öğretme ve sınıf düzenini sağlama konusundaki davranışlarına etki eden farklı inançların varlığını ortaya koymuştur. Bu araştırmanın sonucu ise öz yeterlik kavramının çıkmasına neden olmuştur. Öz yeterlik kavramı öğretmenlik rolünü daha iyi kavrayıp uygulayabilmek için lazım olan bilgi, beceri ve tutumları bünyesinde barındırma derecesi diye tanımlanmaktadır. Öz yeterlik kavramı, öğrenci güdülemesi ve başarısıyla öğretmenlerin sınıf yönetimi yaklaşımları gibi değişkenlerle alakalı olduğu belirlenmiştir (Balcı,2006). Bundan dolayı öğretmen öz yeterliği, öğretmenlerin sınıf içindeki davranışlarının önemli bir göstergesidir. Bu sebeple öğretmenin sahip olduğu öz yeterlik inanç düzeyinin yüksek veya düşük olması öğretmenin davranışlarına etkilidir (Gencer ve Çakıroğlu,2005).

Öğrencilerin başarımlarını ölçümlemede kullanılan bir metot olan mikro öğretim, öğretmen adaylarının ders anındaki başarımlarına hemen dönüt oluşturmak için kullanılan, basite indirgenmiş, asıl sisteme benzeyen yapay bir sınıftır. Sınıf ortamı öğretmenliğe hazırlanan adaylar için oldukça karışık olabilir. Bu yüzden mikro öğretim oldukça karmaşık olan sınıf ortamına geçiş için bir adım olmuştur (Kulahçı,1994). Mikro öğretim belirlenmiş olan öğretim becerilerini, kısıtlı zamanlarda uygulamayı temel alan ses ve görüntü kaydıyla yapılan bir uygulama yöntemidir (Rıza,1990). Mikro

öğretim uygulamaları, öğretmen yetiştirmede aday öğretmenlere benliklerini oluşturmak ve araştırma becerilerini iletme hedefi olan bir uygulamadır (Küçükahmet,2004). Mikro öğretim dönüt metodu olarak da bilinmektedir. Mikro öğretimin amacı, eğitimcilere bireysel olarak öz güven, destek ve dönüt vermektir. Mikro öğretim yöntemiyle ders anlatan öğretmen adayı, öğretici rolü üstlenerek öğrenci rolü yapan arkadaşları ve hocaları arasında öğretmenlik mesleğini deneme fırsatı bulmaktadır.

Yapılan araştırmalarda mikro öğretim yöntemleriyle alakalı olarak; Bayraktar (1982), mikro öğretimin öğrencinin derse hazırlık, dersi sunuş, dersi işleyiş ve uygulama etkinlikleriyle ilgili problemlerin çözümünde faydalı olduğunu tespit edilmiştir (Kazu, 1996). Aksan ve Çakır (1992) tarafından geliştirilen model oluşturma, derse hazırlık, dersi uygulama, geribildirim ve tekrardan öğretim aşamalarından meydana gelen mikro öğretim modelinin, öğretmen davranışlarına faydalı oluşu ve öğretmen yeterliliği üzerine yaptıkları araştırmada, modeli destekler nitelikte sonuçlara ulaşılmıştır. Mikro öğretim, belirli araçlar ile gerçekleştirilen sistematik yaklaşımı benimseyen bir öğretmen yetiştirme modelinin belirli öğretim stratejileri üstünde duran, öğretim sürecini kontrol edilen sınırlı durumlarda uygulayan, kayıt altına alan uygulaması kolay bir yöntemdir (Kazu, 1996). Bu durumdaki bir öğretmen yetiştirme uygulaması, adayları öğretmenlik uygulamalarına ve öğretmenlik mesleğine hazırlamakta önemli bir yer tutmaktadır (Güney ve Ersoy, 2010).

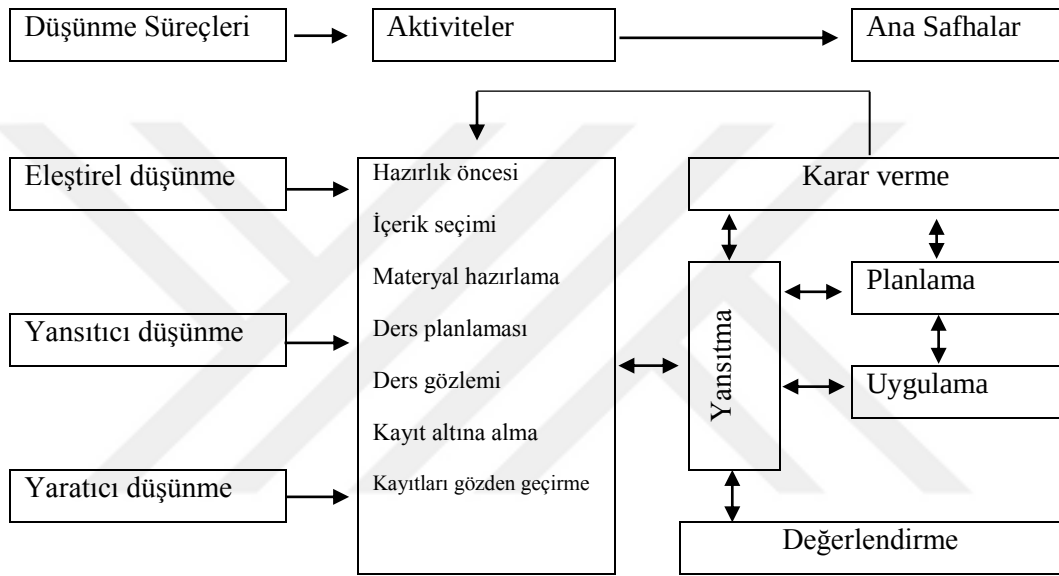
Yirminci yüz yılın ortalarından itibaren gelişmiş ülkelerde uygulanan mikro öğretim, ülkemizde ilk olarak 1990'lı yıllardan sonra eğitim fakültelerinde öğretmen yetiştirmede uygulanmaya başlanmıştır (Külahçı,1994). Ülkemizde 1994 ile 1998 yılları arasında eğitim modelinin yeniden yapılandırma çalışması sonucunda okul deneyimi I, Okul deneyimi II ve öğretmenlik uygulamaları dersleri ile mikro öğretim yöntemi bütün eğitim fakültelerinde yer almıştır (YÖK/Dünya Bankası,1998). Ancak bu durum sonrası 2006 yılında eğitim fakültelerinin ikinci kademesinde uygulamaya yönelik işlenen ders saatlerinde azalma görülmüştür.

Mikro öğretim sürecinin en mühim aşamalarından olan, öğretimin başlangıcında ve bitişinde öğretmen adayına verilmek istenen düşünme biçimi ve yeteneği, geri bildirim ve bununla alakalı olarak geliştirilecek yeniden öğretim sürecidir. Ayrı olarak mikro öğretim yöntemi, öğretmen adaylarının ders sürecinde daha başarılı olmaları ve

daha iyi çalışmalar yapmaları konusunda onları motive etmektedir (Kazu 1996; Külahçı, 1994).

Mikro öğretim süreçleri; düşünme süreçleri, aktiviteler ve ana evrelerden meydana gelmektedir. Bu evreler Küçüköğlu'nun (2012) Kılıç'tan (2010, 84) uyarlayarak geliştirdiği aşağıdaki şekilde gösterilmektedir.

ÖĞRENEN MERKEZLİ MİKRO ÖĞRETİM

Şekil 1.1. Öğrenen merkezli mikro öğretim süreci

Mikro öğretim sürecindeki ana evreler; öğrenenin ne tür bir ön hazırlık yapacağını ve hangi metot, teknikleri kullanarak hangi bilgi ve becerinin sunulacağına ilişkin *karar verme evresi*; içerik ve sergilenecek öğretim davranışları göz önünde bulundurularak, öğretim plan ve materyallerinin hazırlandığı *planlama evresi*; öğrenenlerin belirlenen becerileri gerçekleştirmelerini ve diğer öğrencilerin gözlemini içerdiği *uygulama evresi*, hem bir uygulamadan sonra hem de bütün uygulamadan sonra gerçekleştirilen *değerlendirme evresi* ve sunucular için aktivitelerinin her aşamasında akran ve öğretmenden alınan geri bildirim dayalı kararları içeren *yansıtma evresinden* oluşmaktadır (Kılıç, 2010;akt. Küçüköğlu 2012).

Bu evreler bir ders sürecinde Görgen (2003) ve Demirel'e göre (2009) şöyle açıklanmaktadır:

- *Belli bir konuda 10-15 dakikalık bir ders planının hazırlanması,*
- *Dersin işlenmesi, varsa video kamera ile kaydedilmesi,*
- *Dersin izlenmesi ya da video kameraya kaydedilen dersin izlenmesi,*
- *Dersin hem öğretmen hem de izleyen grup tarafından değerlendirilmesi, ayrıca, grup üyelerinin öneri, katkı ve eleştirileri sonucu bazı düzeltmelerin yapılması,*
- *Dersin tekrar hazırlanıp işlenmesi ve yeniden değerlendirme yapılması şeklinde sıralanmışlardır (Küçüköğlu 2012).*

Mikro öğretim uygulamaları öğretmen adaylarına öğretim sürecini tasarlama ve hayata geçirme konusunda değişik ve farklı olanaklar sağlar. Mikro öğretim uygulaması öğreten tutumları üzerinde yoğunlaşır. Öğretmenlik mesleğinin kaliteli bir şekilde yerine getirebilmesi için öğretmen adayının sahip olduğu bilgi birikimini ve yeteneklerini öğrenciye aktarabilmesi önemlidir. Bu önem nedeniyle mikro öğretim uygulamaları, öğretmen adaylarının edindikleri bilgi birikimi ve yetenekleri karşısındakilere uygulamalı olarak aktarımını sağlamaktadır. Mikro öğretimde uygulamalarında öğretmen adaylarına, başarısız olma olasılığı az, gerçek sınıfa kıyasla kontrolü sağlayabileceği bir öğretim ortamı hazırlayarak meslek öncesi öğretmenlik deneyimi sağlanır. Mikro öğretim, teorik bilgiler ile pratiği birlikte kullanabilme yeteneğine sahip olması sebebiyle öğretmenlik mesleğine hazırlıkta önemli bir yer edinmiştir. Mikro öğretimde öğretmen adayının amacı; konuyu öğretmektense, tekniği başarılı bir şekilde uygulayabilmesi daha önemlidir. (Kazu, 1997). Bu noktada öğretmen adayının yetişmesine, kendini yetiştirmesine ve yapabileceklerine dair algılarına bağlı olarak ortaya çıkan “öz yeterlik” kavramı oldukça önemli olmaktadır.

Eğitim fakültelerinde öğretmen adayları eğitim süreci boyunca birçok ders almaktadır. Farklı bölümlerde okuyan öğretmen adaylarına değişik konu alanlarına ait dersler ve bazı ortak dersler okutulmaktadır. Bu derslerden ortak bir ders de özel öğretim yöntemleri dersidir. Resim İş bölümündeki öğretmen adayları öğrenci seçme sınavına sözel, eşit ağırlık ve sayısal alanlarından girerek belirli bir puan aldıktan sonra özel yetenek sınavıyla bu bölüme yerleştirilmektedir. Bu nedenle Resim İş bölümündeki öğretmen adaylarının eğitim alanında ve yetenek açısından kendilerine yönelik algıları önem kazanmaktadır. Bu algılar sonucunda görsel sanatlar eğitimi ve ona karşı tutum

oluşturmalarını sağlayacaktır. Buna bağlı olarak Özel Öğretim Yöntemleri dersi içerisinde yer alan mikro öğretim yöntemi Resim İş Öğretmenliği bölümündeki öğretmen adaylarının alan eğitimi derslerini öğrenmede ve öğretmede öz yeterlik inançlarında önemli bir rol oynayacaktır.

Öz yeterlik, Sosyal Öğrenme Kuramına dayanmaktadır. Bandura'ya göre öz yeterlik, kişinin davranışlarının oluşumunda önemli bir ölçüttür ve “bireyin, belli bir performansı göstermek için gerekli etkinlikleri organize edip, başarılı olarak yapma kapasitesi hakkında kendine ilişkin yargısı” olarak tanımlanır (Bandura, 1997 akt. Umay, 2002). Alanında yeterli bilgi ve becerisi bulunmayan bir öğretmen derste öğrencilerine herhangi bir konuda güven vermesi ve bir otorite sağlaması mümkün olamaz. Her açıdan donanımlı bir görsel sanatlar öğretmeni adayından öncelikle kendi alanıyla alakalı öz yeterlik algısının yüksek olması beklenir (Umay, 2002).

Bandura'ya göre öz yeterlik inançlarının dört temel kaynağı olduğunu söylemektedir. Bunlar; tam ve doğru deneyimler, dolaylı yaşantılar, sözel ikna, kişinin fiziksel ve duygusal durumu. Bu sayılan kaynaklardan en önemlisi dolaylı yaşanan deneyimler değil de doğrudan yaşanan deneyimlerdir. Öz yeterlik inançları kişilerin kendileri için hedefledikleri amaçları ve bu amaçlar doğrultusunda hedefe varmak için ne kadar emek sarf edeceklerini, amaçlarına varmak için önlerine çıkan engellere ne kadar süre karşı karşıya gelebileceklerini ve yenilgi halindeki reaksiyonlarına etki etmektedir (Korkmaz, 2004). Kişilerin hedeflerine ulaşmalarında onlara yol gösteren etkenler öz yeterlik düzeyi ve sonuç beklentisidir. Kişilerin istenilen başarıya ulaşmalarını sağlayacak yol her ikisinin de yüksek olmasıdır. Böylelikle sahip oldukları potansiyelleri sayesinde bir davranışı başlatabilir, devam ettirebilir ve başarabilirler (Hamurcu, 2006).

Öz yeterliğe ilişkin önemli kavramlardan olan öğretici öz yeterlik inancıdır. Öz yeterlik inancı, öğretmen adaylarının ileride öğrencilerin başarımlarını etkileme kapasitelerini veya sorumluluklarını iyi bir biçimde yapabilmek için lazım olan davranışları sergileyecekleri hususundaki algıları olarak tanımlanmıştır (Aston, 1984 akt. Ekici, 2006). Öz yeterlik inancı, öğretmenlerin öğretimi daha etkili ve daha faydalı bir şekilde oluşturabileceklerine ve öğrencilerin performanslarını yükseltebilmelerine dair bireyin kendi becerileri doğrultusundaki düşünceleridir (Akbaş & Çelikkaleli,

2006). Öğretmenlerin öz yeterlik düzeyleriyle başarı arasında artı yönlü bir bağ olduğu ve öz yeterlik inançları kuvvetli olan öğretmenlerin sınıfta öğrencilerin daha başarılı olmasını sağlayacak yöntemleri deneme ve uygulama isteklerinin çoğaldığı, daha azimli ve daha üst düzey başarı gösterdikleri fark edilmektedir (Korkmaz, 2004). Ayrı olarak, öğretmen öz yeterliği sınıftaki tutumları değiştirmede, farklı düşüncelere açık olmada ve öğretmeye yönelik olumlu davranışlar geliştirmeye de direkt ilişkili olabilmektedir (Hamurcu, 2006).

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma ile mikro öğretim yönteminin görsel sanatlar öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarına etkisini belirlemek amaçlanmıştır. Bu bağlamda araştırmaya konu olan probleme ilişkin aşağıda sıralanan sorulara yanıt aranmıştır.

1. Mikro öğretim yöntemiyle özel öğretim yöntemleri II dersini alan görsel sanatlar öğretmen adaylarının “öz yeterlik algı ön testi”’nden aldıkları ölçüm puanları ile “öz yeterlik algı son testi”’nden aldıkları ölçüm puanları arasında anlamlı farklılık var mıdır?
2. Öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algıları mezun oldukları okul türlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Mikro öğretim yöntemiyle ders alan öğretmen adaylarının özel öğretim yöntemleri II dersindeki kazanımları ile ilgili görüşleri nelerdir?

1.2. Araştırma Önemi ve Problem Durumu

Eğitim programları arasında öğretmen yetiştirme programları önemli bir problem teşkil etmektedir. Öğretmen eğitiminde önemli gelişmeler oluşmasıyla eğitimin kalitesi artacaktır.

Teknolojinin gelişmesinin toplumsal, ekonomik ve kültürel yapıyı hızla biçimlendirmesi ile farklı şekillere bürünen rolleri kazandırmak için öğretmen yetiştirme programlarıyla, geleceğin öğretmenlerini eğitmeye yönelik, gelişime açık ve öğretimin her sürecinde üstüne düşen tüm görevleri benimsemiş öğretmenlerin yetiştirilmesi gerekli olmuştur. (Kılıç ve Saruhan, 2006: 407).

Yetiştirme sürecindeki öğretmen adaylarının yüksek becerilere sahip olması beklenilmemekte bunun yanı sıra, onların öğretim becerilerinin günden güne artması amaçlanır. Bu amaçla öğretmen adaylarının eğitiminde zaman içinde farklı yaklaşımlar denenmiş, programlar zamanla öğretmen merkezli ve teoriye dayalı uygulamalardan çok öğrenci merkezli ve uygulamaya dayalı yaklaşıma yönelmiştir. Eğitimdeki bu yeni yaklaşım, görsel sanatlar eğitimi programları için de benimsenmiştir. Görsel Sanatlar öğretmenliği eğitim programları, bireylerin çeşitli yeterlikleri kazanabileceği şekilde düzenlenmektedir. Meslek eğitiminde bireylerin meslek ortamıyla yeterince karşılaştırılmaları gereğinin vurgulanmasıyla, resim-iş öğretmenliği programlarında, alan bilgisi ve performansın yanı sıra, öğretmenlik mesleğini tanıtacak ve öğretim becerilerini kazandıracak dersler de yer almıştır.

Ülkemizde eğitim fakültelerinde uygulamaya yönelik öğretmen adaylarının öğretim yöntemlerini ve becerilerini deneyebileceği mikro öğretim tekniği ile ilgili yeterince araştırma bulunmamaktadır. Bu çalışmada “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersinde konuya uygun yöntemleri teknikleri geliştirmek bu yöntemle sınıf içindeki uygulamalarını gerçekleştiren öğretmen adaylarının öğretmeye yönelik tecrübelerini artırmak istenilmiştir. Yapılan araştırmalar incelenerek bu çalışmaların bulgularına dayalı sonuç ve öneriler doğrultusunda, mikro öğretim yönteminin öğretmen eğitimindeki yeri ile ilgili araştırma geliştirme çalışmalarına katkı sağlayacağı düşünülerek “Mikro Öğretimin Görsel Sanatlar Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlik Düzeylerine Etkisi Nedir?” cümlesi, bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır.

Mikro öğretim yönteminin öğretmen yetiştirmede faydalı olduğuna ilişkin bulguların elde edildiği çalışmalar sonucu, öğretmen yetiştiren birçok kurumun programında ders olarak yer aldığı görülmüştür. Mikro öğretim uygulamalarının, dünyada yaklaşık elli yıllık geçmişi olmasına rağmen, çalışma alanı olarak sınırlı kaldığı görülmektedir.

Bu çalışmada, görsel sanatlar öğretmen adaylarının mikro öğretim yöntemlerinin öz yeterlik algılarına etki düzeyinin belirlenmesi ve öz yeterlik algılarının çeşitli değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek için öğretmen öz yeterlik ölçeği kullanılarak öz yeterlik düzeylerini ölçmek hedeflenmektedir. Alan bazında aday öğretmenlere yönelik yapılan çalışmalara bakıldığında sınırlı sayıda çalışmanın olduğu,

ancak görsel sanatlar öğretmen adaylarının mikro öğretim yöntemlerinin öz yeterlik algılarını ölçmeye yönelik bir çalışmanın bulunmadığı göz önüne bulduğunda bu çalışmanın alana büyük katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Ayrıca bu çalışmayla, aday görsel sanatlar öğretmenlerin kendi alanındaki güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi ve üniversitelerin görsel sanatlar eğitimi programlarının araştırmadan elde edilecek bulgulardan yararlanması beklenilmektedir. İleri araştırmalarda da mikro öğretim ve öz yeterlik alanında rehber öğretmenlerle ilgili yapılacak çalışmalarda araştırmada kullanılan ölçekten ve bulgulardan yararlanıla bilinecektir.

Bu araştırmada, Mikro öğretim uygulamalarının görsel sanatlar öğretmeni adaylarının öz yeterlikleri üzerindeki etkisine ilişkin bir betimleme yapılmaya çalışılacak, ayrıca görsel sanatlar öğretmeni yetiştirmede Mikro öğretim uygulamalarının etkisi üzerinde durulacaktır.

Bu anlayış doğrultusunda araştırmanın problem cümlesi şu şekildedir:

Mikro öğretim uygulamalarının görsel sanatlar öğretmeni adaylarının öz yeterlik düzeylerine etkisi var mıdır?

Mikro öğretim uygulamalarına dair görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma;

- 1- Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencileri ile
- 2- Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında 4. sınıflarında verilmekte olan “Özel Öğretim Yöntemleri II ” dersi ile
- 3- Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalında 4. sınıflarında verilmekte olan “Özel Öğretim Yöntemleri II ” dersinde yer alan hedef ve davranışlar ile sınırlıdır.

1.4. Varsayımlar

1. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının ölçme araçlarına verdikleri cevaplar, kişisel katılımcıların algı ve değerlendirmelerini yansıtmaktadır.

2. Araştırmaya katılanların tamamı ölçme araçlarında yer alan soruları özgür iradeleriyle, hiçbir baskı altında kalmaksızın, içten ve doğru olarak yanıtladıkları varsayılmıştır.

1.5. Tanımlar

Mikro Öğretim: Enver'e (1990) göre belirli öğretim becerileri üzerinde duran öğretim sürecini sınırlı durumlarda uygulayan kayıtlı bir uygulama sistemidir. Deniz (1993) ise mikro öğretimi normal öğretme-öğrenme süreçlerinin karışıklığını basite indirmek için kullanılan, bir laboratuvar yöntemi olarak tanımlamıştır.

Öğretim: Öğrencinin gelişimini amaçlayan ve öğrenmenin başlaması, sürdürülmesi ve hayata geçirilmesi için düzenlenen planlı faaliyetlerden oluşan bir süreçtir (Açıkgöz-Ün, 2005: 14).

Öğretmen: Eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir (MEB, 2002).

Öğretmen Adayı: Öğretmenlik programına devam eden, öğretmeni olacağı öğretim düzeyi ve alanında, okul ortamında, öğretmenlik uygulaması yapan yükseköğretim öğrencisi (MEB, 2002).

Yeterlik: Bir meslek alanına özgü görevlerin yapılabilmesi için gerekli olan mesleki bilgi, beceri ve tutumlara sahip olma durumudur (MEB, 2006).

Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri: Öğretmenlik mesleğini etkili ve verimli biçimde yerine getirebilmek için sahip olunması gereken genel bilgi, beceri ve tutumlardır (MEB, 2006).

Öz yeterlik: Bireyin, belli bir performansı göstermek için gerekli etkinlikleri bir araya getirip başarılı bir şekilde yapma kapasitesine ilişkin kendi yargısıdır (Bandura, 1986).

Öz yeterlik Algısı: Öz yeterlik algısı, Bandura'nın Sosyal Öğrenme Kuramı'nda öne çıkan önemli bir kavram olup, "bireyin belli bir performansı göstermek için gerekli etkinliği organize edip, başarılı olarak yapma kapasitesine duyduğu inanç" olarak tanımlanmaktadır (Bandura, 1995).

Öğretmen Yeterliği: Öğretmenlerin en isteksiz ve zor öğrencilerde bile öğrenme ve öğrenci katılımını sağlama gibi istenilen sonuçları ortaya koyabilme yeteneğine sahip olduklarına dair inançları olarak tanımlanmışlardır (Tschannen-Moran ve Woolfolk-Hoy, 1998).

Öğretmen Öz yeterlik İnancı: Öğretmen öz-yeterlik inancı, öğretmenlerin öğretme işlevini başarılı bir şekilde yerine getirebilmek için gerekli davranışları gösterecekleri konusundaki inanışları olarak tanımlanmaktadır (Atıcı, 2000).

İKİNCİ BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde konu ile ilgili literatür taramasına yer verilmektedir. Literatür taraması genel olarak öğretmenlik mesleği, öğretmen yeterliği, mikro öğretim, öz yeterlik ve Bandura'nın sosyal bilişsel kuramı, öz yeterlik algısı, öğretmen öz yeterlik inancı ile ilgili yayınlar ve araştırmalar başlıklarından oluşmaktadır.

2.1. Araştırma Konusuyla ilgili Kuramsal Çerçeve ve Konuyla ilgili Belli Başlı Araştırmalar

İnsanlar hayatları süresince ihtiyaçlarını gidermek amacıyla gereksinim duyduğu öğrenmeyi gerçekleştirebilmek için çaba harcamıştır. Uzun yıllara dayanan çalışmalar öğrenme süreci üzerine devam etmektedir. Çünkü öğrenmenin ne olduğu ve nasıl olacağı sorusuna verilecek olan cevap, kuşkusuz onu kolaylaştıracaktır.

Gagne, kişinin öğrenimini bilgisayarın çalışmasına benzeterek, dışarıdan gelen etkinin duyu organlarınca seçilip, çözümlenerek algılandığını; kişinin ilgi ve gereksinimlerinin, önceki yaşantılarının, beklentilerinin ve dış uyarcıların algıları etkilediğine dikkat çekmiştir (Varış, 1996: 165). Bu benzetme bilinçli ve planlı bir öğrenmenin sistemli yapısını anlamada oldukça açıklayıcıdır. Anlamlı ve daha kalıcı bir öğrenme; bireyin kendi isteği, çabası ve bilinçli bir şekilde bilgileri işleyişi ile mümkündür.

Öğrenme, bireyin bir zaman içindeki deneyimlerinin daha sonraki bir zaman içindeki davranışını nasıl etkilediğinin açıklanmasına yardımcı olan psikolojik bir süreçtir (İkiz, 2007: 205). Yaşamdaki o durumla ilgili nispeten kalıcı değişikliklerin oluşmasıyla kendini gösterir. Öğrenme sürecinin en önemli gayesi istenilen davranışa sebep olması ya da var olan davranışı değiştirmesi olduğundan, ilgili tanım ve açıklamalarda özellikle vurgulandığı görülmektedir.

Öğrenme, belirli bir süreç içerisinde bilgi, beceri, tutum, anlayış ve davranışlar edinme; zihinsel işlemleri yapabilir duruma gelmektir (Ercan, 1999).

Öğretim ise, öğrenmenin oluşması ve kişide istenen davranışların artabilmesi amacıyla uygulanan faaliyetlerdir.

Öğretim faaliyetini yetkin olarak kullanabilme, alıştırma yapmayı gerektirir. Öğrencinin öğrenmesine kılavuzluk edecek olması nedeniyle öğretmen adayı için alışırmaların önemi oldukça fazladır. Bu nedenle öğretmen adayına, gerçek eğitim ortamında sorun çözmeye yarayacak bilgi ve beceriler uygulamalı olarak kazandırılmalıdır.

2.1.1. Öğretmenlik uygulamaları

Eğitimin temel girdilerinden birisi öğrenciler ise, diğeri de öğretmenlerdir. “Öğretmenlik, eğitim ve öğretim etkinliklerini planlayan ve yürüten uzmanlık alanıdır.” (Bircan, 2005: 207).

Öğretmenlik mesleğini yapma amacını taşıyan adaylar, eğitim ve öğretim yapacakları alanda uzmanlığa sahip olabilmek için yetiştirme sürecinden geçerler.

“Öğretmen adaylarının seçimi, hizmet öncesi eğitimi, bir dereceye kadar stajyerlik dönemi ve bu dönemdeki izleme ve değerlendirme çalışmaları, hizmet içi eğitim gibi alt konular ve bunlarla ilgili özellikler tümüyle öğretmen yetiştirme kavramı içine girmektedir.” (Gürses ve ark. 2005: 1–10).

Öğretmen yetiştirme işi, temel olarak üniversitelerin eğitim fakülteleri bünyesinde görev yapan eğitim personeline verilmiştir. Eğitim personelinin başlıca görevi, her öğretmen adayının kişisel ve mesleki yönden en yüksek düzeyde gelişimini sağlayacak bir ortam yaratmaktır.

Eğitim ortamı, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine olabildiğince donanımlı olmalarını, öğrenim gördükleri sürece kazandıkları bilgi birikimi, alan eğitimi ve öğretmenlik mesleğiyle yeterliliklerini gerçek bir sınıf ortamı içinde kullanabilmelerini sağlayabildiği takdirde amacına ulaşır. Bu bakımından öğretmen adaylarının mesleki eğitimlerinin temelinde öğretmenlik uygulaması sürecinde kazanılan yeterliklerin önemli bir yeri vardır.

Uygulama etkinlikleri esas itibariyle öğretmen adayında bireysel ve mesleki gelişmeyi sağlayacak ortamı oluşturmayı ve bu maksatla gerekli yaşantıları sağlamayı hedef alır. Bu konudaki amaçlar hiyerarşik olarak:

Geliştirilecek temel kavramlar ve ulaşılabacak temel hedefler olmak üzere iki ana kategoride toplandığı görülmektedir (Hacıoğlu ve Alkan, 1997: 46).

2.1.1.1. Geliştirilecek temel kavramlar

- Mesleği genel olarak değerlendirebilme,
- Belirli mesleki etkinlikleri taklit düzeyinde gerçekleştirebilme,
- Konuya nüfuz edebilme

2.1.1.2. Ulaşılabacak temel hedefler

- Öğretmenlik mesleğinin niteliklerini kavrayabilme,
- Öğretmenlik uygulamasının çeşitli ve kapsamlı bir dizi etkinlikten meydana geldiğini algılayabilme,
- Gerçek yaşantı ortamında bir dizi etkinliği planlayıp düzenleyebilmek için daha önce kazanılan bilgileri kullanabilme
- Öğrenmeyi yönetmek için gerekli bilgileri geliştirebilme.
- Uygulama çalışmalarının her bir aşamasını öğretim elemanı ve ders öğretmenin gözetiminde, istenilen nitelikte sürdürebilme.
- Mesleki anlayış oluşturabilme.
- Mesleki konularda sezgi ve muhakeme gücünü geliştirebilme.
- Mesleki karar verme becerisini geliştirebilme.
- Mesleki ortamda işbirliği ve iyi insan ilişkileri geliştirebilme.

Görüldüğü gibi öğretmenlik uygulamaları, meslek hakkında genel bir değerlendirme ve görüş geliştirmeden eğitim etkinliklerini etkili ve verimli biçimde gerçekleştirebilecek beceriler geliştirmeye kadar uzanan bir bütünlük arz etmektedir. Bir eğitimcinin meslek anlayışının temelleri öğrencilik yıllarında atılmaktadır. Meslek adamı yetiştirme programlarının temel boyutlarından birini oluşturan uygulama etkinlikleri, eğitim programının bütünlük kazanması için de vazgeçilmez bir unsuru

oluşturmaktadır. Andrews'a göre bu etkinliklerin programdaki yeri ve önemi şu şekilde özetlenebilir (Hacıoğlu ve Alkan, 1997: 47).

1. Adayların mesleki kararlarına dayanak hazırlaması,
2. Mesleğe hazırlanmayı geliştirmesi,
3. Olgun mesleki amaçları geliştirmesi,
4. Mesleğin kuramsal ve kavramsal boyutunu güçlendirmesi ve bu konuda adayın özgün anlayışlar geliştirmesini sağlaması,
5. Meslekle ilgili tekniklerin uygulanmasında gerekli becerilerin geliştirilmesine yardımcı olması
6. Meslekle ilgili sezgi ve muhakeme yeterliliği oluşturmaları.

İkiz (2007) de öğrencilerin eğitim hayatlarında edindikleri mesleki bilgilerin, çalışma hayatlarına yönelik sağlayacağı faydalar ve aynı zamanda okul hayatından iş yaşantılarına aktarabilecekleri becerileri geliştirmelerini sağlayacak ve destekleyecek stratejileri ve aktiviteleri bulunmasının gerekliliğini ifade etmiştir (İkiz, 2007: 250). Uygulamaların içeriğinin yanı sıra miktarının da oldukça önemli olduğuna dikkat çeken Küçükahmet, öğretmen yetiştirme programlarında bilgi birikimi, beceri, tutum ve davranış edindirmenin önkoşullarından birinin öğretmenlik meslek bilgisi ile ilgili derslerin programdaki yeri ile ilgili olduğunu şu sözleriyle ifade etmiştir (Küçükahmet, 2000: 4–10):

Araştırmalar sonucu bu alandaki çalışmalar toplam olarak eğitim programının %25'inin bu kategorideki derslere tahsis edilmesi gerektiği görülmektedir. Öğretmen yetiştirme programından öğretmen adayının her açıdan donanımlı olması isteniyorsa, programda okutulan derslerin %25' inin öğretmenlik meslek bilgisi derslerinden oluşması gerekir. Eğer bir programda öğretmenlik meslek bilgisi dersleri beşte %20' den aşağıda ise o programın donanımlı öğretmen mezun etmek mümkün olamaz.

Öğretmen yetiştiren kurumlardaki öğretmenlik uygulamalarının, öğrencilerin; alan kültürü, genel kültür ve öğretmenlik meslek kültürü derslerine ilişkin bilgi ve becerilerini meslek hayatındaki eğitim ortamlarında, verimli ve güvenli olarak kullanabilmelerindeki katkısı açıkça görülmektedir. Bir öğretmen adayı için okul ortamında deneyim yaşanması, bir mühendis, avukat veya doktor adayı için mesleki

ortamda staj çalışmaları yürüterek deneyim kazanması kadar gereklidir (Hacıoğlu ve Alkan, 1997: 76).

Eğitim sürecinde edinilen bilgiler ve deneyimler, her meslek için olduğu kadar öğretmenlikte de hayatidir. Deneyim kazanmada uygulamaların önemi düşünüldüğünde, öğretim için seçilecek yöntemlerin uygulamaya ne kadar yer verdiğine dikkat etmek gereklidir.

Edinilen teorik bilgilerin uygulamalarla pekiştirilmesi amacıyla planlanarak kuram ve uygulama arasında etkili bir araç olan, öğretmen adaylarının öğretim deneyleri geçirmeleri için düzenlenen uygulamalardan biri mikro öğretim yöntemidir.

2.1.2. Mikro öğretim

Mikro öğretim yönteminin anlaşılması için farklı yıllarda çok çeşitli tanımlar yapılmıştır. Allen (1980: 148)'e göre mikro öğretim; belirli öğretim becerilerine odaklanılan kısıtlı imkânlarla uygulanan kayıt altına alınmış pratik bir uygulama sistemidir. (Kazu, 1996: 26).

Jerich, (1987: 4) de mikro öğretimi, karmaşık öğretim ortamının basitleştirildiği bir ortamda öğretmen adayının öğretimi hakkında güçlü dönüt ile desteklendiği öğretim yöntemi olarak tanımlamıştır (Kazu, 1996: 26).

Mikro öğretim, öğretmenlerin belirli görevleri başarmasını sağlamak, uygulamanın sonuçlarını dönütler yoluyla sınamasını kolaylaştırmak amacıyla doğal sınıf ortamındaki güçlükleri azaltan, olabildiğince gerçeğe uygun bir ortamda öğretmen adayı yetiştiren bir tekniktir (Demirel, 1994: 67).

Mikro öğretim, önceden özenle belirlenmiş kritik öğretim becerilerinin kontrollü bir ortamda öğretmen adaylarınca kazanılmasına yönelik bir eğitim teknolojisi uygulamasıdır (Külahçı, 1995: 5).

Mikro öğretim; mesleki, mesleki teknik eğitime öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerinin programlarında yer alan bir derstir. Çağdaş ve deneysel bir uygulama modeli olan bu yöntem; süre, öğrenen sayısı ve

konu olarak küçültülmüş bir öğretim deneyidir (Hacıoğlu ve Alkan, 1997: 100).

Mikro öğretim, öğretmen adaylarına önceden tespiti yapılmış kritik öğretmen davranışlarının kazandırılması yöntemidir. Bundan dolayı her uygulamada öğretmen adaylarının birkaç kritik davranışı belirlenip uygulanmaktadır. Bu şekilde basitleştirilen öğretim ortamında önemli öğretmen davranışlarının daha iyi anlaşılması ve kazanılması kolaylaştırılmaktadır (Görgeç, 2003: 56).

Mikro öğretim, özellikle öğretmenlik becerilerinin geliştirilmesinde işe koşulan bir tekniktir. Öğretmen adayının önceden belirlenmiş becerinin bir bölümünü küçük grup karşısında gerçekleştirmesidir (Savaş, 2007: 212).

Mikro öğretim, öğretmen adaylarının göreve başlamadan önce mesleki yeterliklerini geliştirmelerine yardım eder (Tok, 2007: 184).

Yukarıdaki bütün tanımlardaki ortak yön, mikro öğretimin güvenli, kontrollü, sınırlı bir ortamda öğretme deneyimi kazandıran bir yöntem olduğu görüşü üzerinde birleşmektedir. Kapsamlı olarak mikro öğretim, bir şey sunma ve sonra bu sunuların sonuçlarını analiz etmeyi sağlar. İki önemli ögesi vardır. Birisi eylem sırasında seyretme yeteneği diğeri ise eylem sırasında ne yapıldığını analiz etmedir. Mikro öğretim yöntemlerinde sınıf içerisindeki öğrenci sayısını ve ders süresini azaltma, öğretim görevlerinde ise yoğunlaşma söz konusudur. Uygulamalı öğretim sadeleştirilmek üzere küçültülmektedir (Kazu, 1996: 26).

Mikro öğretimi, dikkatli, basit, az baskılı, az korkutucu, cesaretlendirici uygulamalar içeren, kolaylıkla tekrarlanabilen ve kontrol edilebilir başarılı bir analitik çevre olarak gören Allen (1980: 150) görüşlerini şöyle ifade etmiştir:

Ümit ederim ki, mikro öğretim ülke çapında eğitim programlarında kullanılır ve araştırmacılar sistematik olarak araştırma amacıyla kontrol edilmiş çevrelerdeki bu uygulamaları kullanabilirler. İnanıyorum ki mikro öğretim eğitim alanındaki araştırmaların gündeminden hiçbir zaman çıkmayacaktır. Burada bana önemli görünen bir şey varsa o da; eğitim araştırmacılarının mikro öğretimin kapsamlı uygulamaları avantajından yararlanmalarıdır. (Kazu, 1996: 27).

Yine Allen (1980: 147) mikro öğretime olan ihtiyacın öğretmenlik eğitiminden hemen hemen hiç bir şey öğrenmediklerini düşünen sanat mezunu öğrencilerin çaresizliğinden doğduğunu ifade etmiştir (Kazu, 1996: 28).

2.1.2.1. Mikro öğretimde öğrenci sayısı

Mikro öğretimde öğrenci sayısı genelde 5-10 ile sınırlı tutulmakla birlikte uygulamadan uygulamaya değişebilmektedir. Örneğin öğrenci sayıları Allen'e göre 3-5 ; Lockledge ve Ray'a göre 5-6 ; McGarney ve Swallow'a göre 6-8 ; Orlich'e göre 4-6 ; Mayhew'e göre 3-10 ; Leithe göre 4-5 ; Jerich'e göre 5-7 ; Rıza'ya göre 4-7 olarak değişmektedir. Bir çok mikro öğretim oturumunda gerçek öğrenci tercih edilmesine rağmen çoğunlukla öğretmen adayının sınıf arkadaşları öğrenci rolünü üstlenmektedirler. Bazende alt sınıftaki öğrenciler kullanılmaktadır (Kazu, 1996).

2.1.2.2. Mikro öğretimde süre

Öğrenci sayısında olduğu gibi ders süresi de değişiklik göstermektedir. Mikro öğretim beceri uygulamaları Milltz, Allen, McGarney ve Swallow'a göre 5-10 dk. ; Orlich'e göre 4-15 dk.; Rıza ve Mayhew'e göre 5-20 dk.; Leith'e göre 10 dk.; Jerich'e göre 20 dk. olarak değişmektedir (Kazu,1996).

Mikro öğretimde sürenin belirlenmesinde denenmekte olan becerinin özelliği önemli rol oynamaktadır. Örneğin derse giriş, kavram veya ilke açıklama, soru sorma, dersi bitirme becerileri için 15-20 dk. arasında değişmektedir.

2.1.2.3. Mikro öğretimde hazırlık aşaması

Mikro öğretim, hizmet öncesi, hizmet içi ve sonrası eğitimde kullanılabilir. Ancak mikro öğretim ortamının sağlanabilmesi için aşağıdaki özellikler dikkate alınmalıdır (Gürkan, 1991 'den akt. Sönmez, 2008: 140)

1. Hedef davranışlar kritik olmalı ve en az uygulama düzeyinde bulunmalıdır.
2. Yapay bir ortam düzenlenmelidir.
3. Örnek öğretim yöntemi, öğretmen tarafından adaylara sunulmalıdır.
4. Öğretmen adayları örneğe göre ders planı yapmalıdırlar.

5. Öğretmen adayları yapay olarak hazırlanan ortamda plana göre ders işlemelidirler.
6. Bu sırada ders işlenişi kayıt edilmelidir.
7. Ders işlenişi sırasında dönüt, düzeltme, ipuçları anında kullanılmalıdır.
8. Kayıt incelenmeli ve değerlendirme yapılmalıdır.
9. Aday öğretmenin bu düzeltmelere göre yeniden dersi planlayıp uygulanması sağlanmalıdır. Bu iş hatasız hale gelene dek tekrarlanmalıdır.

2.1.2.4. Mikro öğretimde beceri geliştirme

Öğretimde yeni beceriler yaratmak ve eski becerileri geliştirmek için ortaya konulan mikro öğretimde, öğrenci sayısı ve deneme süresi gibi denenecek becerilerde sınırlıdır. Kimilerine göre 3-5, bazılarına göre daha fazla olabilmektedir. Ancak, üzerinde durulacak kritik öğretim becerileri konusunda bir anlaşma bulunmaktadır. Benimsenen mikro öğretim yaklaşımına göre bu beceriler değişmektedir. Bunlar; öğretim sürecinin analizi, öğretim elemanlarının belirttikleri ihtiyaçlar ile araştırmalar ve öğretim teorilerine dayalı olarak belirlenir (Kulahçı, 1995:6). Örneğin Stanford Üniversitesinde hizmet öncesi öğretmen adaylarının her seferinde bir öğretim becerisini deneyerek, öğretmenlerin sahip olması gereken becerileri kazanmaları amacıyla başlatılan uygulamada önemli olarak nitelenen 14 kritik öğretim becerisi üzerinde durulmuştur (Jerich, 1987 akt. Kazu, 1996).

Kazu (1996)' ya göre mikro öğretim yöntemi içinde uygulanabilecek bazı beceri örnekleri şunlardır:

1. Derse giriş yapma
2. Yeni bir konu veya kavramı tanıtmak
3. Ev ödevi verme
4. Öğrencilerin nasıl değerlendirileceğini tayin etme
5. Sorular sorma
6. İpucu verme
7. Tartışma yönetme
8. Soruşturma ve problem çözme becerileri uygulama
9. Disiplin ve sınıf yönetimi

10. Öğrencinin ilgisini ve dikkatini çekme
11. Öğrenci katılımını sağlama
12. Güdüleme ve pekiştirme
13. Örnek verme ve kullanma
14. Görsel-işitsel araçları kullanma
15. Beceri öğretimi
16. Dersi özetleme ve bitirme

2.1.2.5. Mikro öğretimdeki değerlendirme

Mikro öğretimdeki değerlendirme de öğretim esnasında öğretmen adayının sahip olduğu yeterliğe göre yapılmaktadır.

Yeterliğe göre değerlendirmede, öğrenci, daha önce belirlenmiş ölçüte (standart) ulaşıp ulaşmadığına göre değerlendirilir. Yeterliğe göre değerlendirmede öğrencinin başarısı, diğer öğrencilerle karşılaştırılmadan, önceden saptanan standartta göre yapılır. Mesleki ve teknik eğitimde uygulanan standartlar, bireyin görevi yapabilmesi için gerekli asgari düzey dikkate alınarak geliştirilmiştir. Yeterliğe dayalı öğretim, ölçüte göre değerlendirmeyi esas alır (Doğan, 1997: 320).

2.1.3. Konuyla ilgili belli başlı araştırmalar

Öğretmen yetiştirme konusunda mikro öğretim yöntemi kullanılarak yapılan çalışmaların eğitime katkısının incelendiği araştırmalar aşağıda sunulmuştur.

Bush 1966 yılında Stanford Kliniğinde yaptığı çalışmada, haftada on saat mikro öğretim alan grubun; yeterlikleri, haftada 20–25 saat geleneksel eğitim alan gruptan daha yüksek düzeyde yerine getirdikleri saptanmıştır. Bu çalışma aynı zamanda, mikro öğretim uygulamalarına katılan öğretmen adaylarının mikro öğretime ilişkin olumlu tutum geliştirdiklerini de göstermiştir (Hargie ve Maidment 1979: 22”den akt. Kuzu 1996: 67).

Beether ve Johnson 1968 yılında yaptıkları bir araştırmayla, öğretmen adaylarının mikro öğretimi yararlı bulduklarını ortaya koymuşlardır (Jerich, 1978: 7”den akt Kuzu, 1996: 67). Limbacher (1968) da, hizmet öncesinde mikro öğretim

gören öğretmen adaylarının, görmeyenlere göre daha başarılı olduklarını saptamıştır (Kazu, 1996: 67).

Brown (1968)'un çalışmasında; on ikişer kişilik dört grup öğrenci, STCAG (Stanford Teacher Competence Appraisal Guide)' ın performans maddelerinin altında ön ve son deneysel işlemten sonra değerlendirilmiştir. Sonuçta, mikro öğretim alan deneysel grup altı maddenin beşinde anlamlı bir artışla başarılı olurken, kontrol grubu sadece bir maddede başarılı olmuştur (Hargie ve Maidment 1979: 22'dan akt. Kazu 1996: 73). Kallenbach ve Gall (1969) da, öğretmen adaylarının ilk derse ilişkin kuşkularının, mikro öğretim yöntemi ile büyük ölçüde azaldığını saptamıştır (Kazu, 1996: 67).

Goldwaitte 1969 yılında biri mikro öğretimde akranlarına birkaç ders veren (Grup A), diğeri bu dersler için mikro sınıf rolünü oynayan (Grup B), bir diğeri de etkinliğe katılmayan (Grup C) üç grup karşılaştırılmıştır. Grup B üyeleri mikro öğretim esnasında Grup A'nın performanslarını eleştirmişler ve "Gösteri Değerlendirme Formu" ile değerlendirmişlerdir. Denetmenler tarafından değerlendirilen üç gruptan Grup A ve B'nin performansları, mikro öğretim almayan Grup C'den daha yüksek bulunmuştur (Hargie ve Maidment, 1979: 18'den akt. Kazu 1996: 67).

Borg ve arkadaşları tarafından 1970'de hazırlanan raporda, mikro öğretimin öğretim davranışlarını değiştirme için etkili bir yol olduğu belirtilmiştir. Janice (1983) de, çalışmaları ile mikro sınıf uygulamasının yararlı sonuçlar verdiğini görmüştür (Orlich, 1985: 149'dan akt. Kazu 1996: 68).

Kuzey Kalorina'da Davis (1970) tarafından yapılan çalışmada, mikro öğretim alan ve almayan iki grubu "derse giriş" becerisi açısından karşılaştırılmıştır. Devlet okullarından seçilen sınıflarda her iki grubun sunuları videoya kaydedilerek üç eğitici tarafından değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, derse giriş becerisinde mikro öğretim alan grubun diğer gruptan daha başarılı olduğu ve mikro öğretim programına ilişkin olumlu tutum geliştirdikleri gözlenmiştir (Hargie ve Maidment, 1979: 21'den akt. Kazu, 1996: 70).

Blankenburg ve Tompson (1971)'in Marquette Üniversitesi'nde yürüttükleri araştırmaya katılan öğrencilerin tamamı, öğretim becerilerini öğrenmede mikro öğretimi oldukça faydalı bulduklarını belirtmişlerdir. Britton ve Leith (1971) de, mikro öğretimin

öğretmenlik uygulamaları başarısına olan etkisini belirlemeye yönelik bir araştırma gerçekleştirmişlerdir. Araştırmının örneklemini, Eğitim Koleji 1. sınıf öğrencilerinden rastgele atanmış her biri 28 kişiden oluşan iki grup oluşturmuştur. Bu gruplardan deney grubu mikro öğretimde 20 saatlik eğitim kursu alırken, kontrol grubu normal çalışmalarını sürdürmüştür. Deneysel işlem sonrasında her iki gruptaki öğrenciler öğretmenlik uygulamasına katılmışlardır. Danışmanlar tarafından yapılan değerlendirmelerin sonuçları, kontrol grubuyla karşılaştırıldığında, mikro öğretimin öğretmenlik uygulamasında zayıf öğrencilerin sayısını azaltmada, başarılı olanların sayısını artırmada etkili olduğunu göstermiştir (Kazu, 1996: 73).

Allen 1972 yılında Doğu Texas State Üniversitesi'nde yaptığı yüksek lisans tezinde, kolej son sınıfta geleneksel eğitim uygulanan bir grupla, mikro öğretim uygulanan diğer bir grubu karşılaştırmıştır. Değişik uyarıcılar kullanma, pekiştirme, araştırma ve dersi bitirme becerilerinde mikro öğretim alanların performanslarının arttığı saptanmıştır (Hargie ve Maidment, 1979: 18'den akt. Kazu, 1996: 71).

Mikro öğretim konusunda Türkiye'de yapılan ilk çalışma Bayraktar (1982) tarafından yapılan "Mikro Öğretim Yöntemi ve Uygulaması" konulu asistanlık tezidir. Araştırma; uygulama öğretmenlerine mikro öğretim yöntemiyle ilgili bilgi verme, mikro öğretim yönteminin öğretmenlik uygulaması dersleri üzerindeki etkisini ortaya koyma ve Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda nasıl uygulanabileceği ile ilgili öneriler ortaya koyma amacıyla yapılmıştır. Mikro öğretim yöntemi, Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda I. yarıyılta uygulamaya çıkan Giyim Bölümü sınıflarında gruplanmış, örnekleme yolu ile seçilen, 4 deneme 4 kontrol grubunda olan 8 öğretmen adayı üzerinde deney yapılmıştır. Deney uygulama derslerinin hazırlık aşamasında Zübeyde Hanım Kız Meslek Lisesi'nde I. ve IV. uygulamalarda video-teyp ile II. ve III. uygulamalarda video-teypsiz olarak dört kez yapılmıştır. Öğretmen adayları uygulama öğretmenleri tarafından süreli uygulamanın başında, ortasında ve sonunda olmak üzere üç kez değerlendirilmişlerdir. Kontrol grubu ise hazırlık aşamasını geleneksel yöntemle göre sürdürmüştür. İlk uygulama beş dakika ile başlamış, daha sonraki uygulamalar beşer dakika artırılarak sürdürülmüştür. Elde edilen bulgular, deney grubunu oluşturan öğretmen adaylarının başarılarının kontrol grubun oluşturan öğretmen adaylarının başarılarından daha yüksek olduğunu göstermiştir. Bu yöntemin etkinliğinin diğer öğretmen yetiştiren kurumlara tanıtılması önerilmiştir.

Hakan (1982)'in çalışması; Öğretmenlik Sertifikası Programı öğrencilerinin, uygulama esnasındaki deneme derslerini değerlendirme amacıyla yapılmıştır. 57 öğrencinin uygulama okulunda sundukları derslere ilişkin 18 ölçüt belirlenmiştir. Her deneme dersinden sonra öğrencilerin bu ölçütlere göre eksikleri kendilerine bildirilmiş, diğer derslere daha iyi hazırlanmaları sağlanmıştır. Değerlendirme sonucunda öğrencilerin, ölçütlerin çoğunda başarılı olduğu görülmüştür. Uygun öğretim yöntemi seçme, sınıf yönetimi, ses kullanımı ve değerlendirme yapma konusunda sorun yaşayabildikleri anlaşılmıştır.

Lockledge ve Ray (1986)'in öğrencilerin mikro öğretim sürecinde aldıkları akran değerlendirmelerinin mikro öğretime ilişkin tutumlarına olan etkisini belirlemeye yönelik yaptıkları çalışmada, 13 haftalık mikro öğretim denemelerinden önce ve sonra 60 öğrenciye tutum ölçeği uygulanmıştır. Araştırma bulguları, özellikle deneyimli bir danışmanın yönetimi altında yapılan akran değerlendirmelerinin mikro öğretime ilişkin olumlu bir tutum sağladığını göstermiştir (Lockledge and Ray, 1986: 19–27 akt. Kuzu 1996: 67).

Küçükahmet (1989), öğretmen adaylarının ilk ders anlatımları sırasındaki hislerini belirlemek amacıyla Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretmenlik Sertifikası Programına kayıtlı 297 öğretmen adayı üzerinde yaptığı çalışmada; öğretmen adayları ilk ders anlatışları sırasında aşırı heyecanlandıklarını, öğrencilere hâkim olamama endişesi içinde olduklarını, seslerini ayarlayamadıklarını, derse başlamada ve zamanı ayarlama zorlandıklarını belirtmişlerdir (Küçükahmet, 1989: 9–16).

Külahçı (1994: 20)'nın çalışmasında kaydedilen videonun öğretmen adayına izletilmesinin; derse karşı olan ilgiyi ve isteği artırdığı, özellikle dersi anlatan öğretmen adayının kendini değerlendirmesi ve hatalarını görmesi bakımından çok etkili olduğu belirlenmiştir. Yaptığı ders sunumu sonunda yapılan eleştirilerde alıngan davranan öğrencilerin, video kaydında kendilerini izledikten sonra hatalarına yaklaşımlarının çok daha gerçekçi oldukları gözlenmiştir (Külahçı, 1994: 36–44). Külahçı (1995) tarafından öğretmen yetiştirme modül serileri içerisinde bir mikro öğretim modülü hazırlanmıştır. Modül ile öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamasına deneyim kazanıp hazırlıklı

olarak başlamaları hedeflenmiştir. İki bölümden oluşan modülde mikro öğretim ve uygulamaları tanıtılmıştır.

Kazu (1996) “Öğretmen Yetiştirmede Mikro Öğretim Yönteminin Etkiliği (Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Örneği)” isimli doktora tezi, mikro öğretim konusunu her yönüyle ele almış, bu yüzden yurt dışındaki birçok çalışmadan çok daha üstün bir çalışmadır. Mikro öğretim uygulaması sırasında; ders başlamadan önce hazırlıkları tamamlama, derse uygun bir şekilde başlama, konuyu etkili bir biçimde sunma, dersi sonlandırma ve heyecanı yenme, ses tonunu etkili kullanma, Türkçeyi doğru kullanma, düzgün ve anlaşılır cümleler kurma, fiziksel bakımdan rahat olma, öğretmenlik rolüne ve gerçek sınıf ortamına uyum sağlama gibi özellikler açısından deney ve kontrol grupları arasında, deney grubu lehine pozitif yönde fark elde edilmiştir. Buradan yola çıkarak, mikro öğretimin öğretmenlik uygulaması için gerekli öz yeterlik düzeyine olumlu etki ettiği belirtilmiştir.

Kazu, araştırmasına bağlı olarak şu önerilerde bulunmuştur (Kazu, 1996):

1. Sınıf arkadaşlarına ders vermenin doğurduğu bazı sorunları gidermek için gerçek öğrencilere veya alt sınıftaki öğrencilere ders verme imkânı sağlanmaya çalışılmaktadır.
2. Alan dersi öğretim elemanlarının da mikro öğretime katılmaları ve gerektiğinde bu dersin sorumlularına yardımcı olmaları sağlanmalıdır.
3. Mikro öğretim dersinin, tüm öğretmen yetiştiren kurum programlarına konulması yararlı olacaktır. Bunun için mikro öğretim dersinin bu kurumlara tanıtılması ve ilgi çekilmesi için çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmaların başında özellikle konu ile ilgili araştırmalar ve yayınların yapılması, bilimsel toplantılarda bildiriler sunulması gelmektedir.
4. Bazı öğretmen yetiştirme programlarında yer alan “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin mikro öğretim yöntemiyle işlenmesi, programlarında mikro öğretim dersi olmayan kurumlar için yararlı olacaktır.
5. Mikro öğretimin ülkemizde yaygınlaşması için farklı modeller de denenmeli ve bu denemelerin sonuçları değerlendirilmelidir.

6. Ülkemizde mikro öğretim ile ilgili araştırmaların çok yetersiz olması nedeniyle öğretmen yetiştiren kurumlardaki araştırmalardan bazıları bu konuya yönlendirilmelidir.

Çakır (2000) “Öğretmen Yetiştirmede Teoriyi Pratiğe Bağlayan Mikro Öğretimin Türkiye’deki Üç Üniversitede Durumu” konulu araştırmanın evreni olarak Gazi üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi bu üç üniversitedeki eğitim fakültelerinde öğretim metotları dersine giren öğretim elemanları belirlenmiştir. Sonuç olarak; araştırmaya katılan 41 öğretim üyesinin %100’ünün mikro-öğretim tekniğini kullanmak istediği fakat 23 ’ünün (%56) metot derslerinde mikro öğretim tekniğini uygulamadığı görülmüştür. Bu sonuçlar göz önünde bulundurulduğunda öğretmen adayını sorgulayan, kritik eden ve problem çözücü yönde geliştiren mikro öğretim tekniğinin öğretmen yetiştiren okullarda bir ders olarak lisans düzeyinde müfredata eklenmesi önerilmiştir. Uygulayan ya da uygulamak isteyen öğretim üyelerinin üniversite tarafından gerekli malzeme ve yer temini ile desteklenmesi, mikro öğretim metodunun geribildirim kısmının öğretim üyesi ve öğretmen adayının arkadaşları tarafından işbirlikçi bir yöntemle verilmesi, mikro öğretim metodunun öğretmenlik yeteneklerini geliştirmek için okul deneyimiyle mikro öğretim hakkında daha çok tecrübe ve bilgi edinmesi için hizmet içi eğitimi verilmesi önerilmiştir (Çakır, 2000: 62 – 68).

Aykaç ve Ulubey (2009)’in yapmış oldukları “Sınıf Öğretmenleri ve Öğretmen Adaylarının Öz Yeterlik Algıları ve Öğretmenlik Tutumları Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi” isimli araştırmanın evrenini, Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği 4. Sınıf öğrencileri ve Muğla ili ve ilçelerinde görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak “Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği” ve “Öğretmen Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği, Tschannen-Moran ve Woolfolk (2001) tarafından geliştirilen öğretmen öz yeterlik ölçeği, Çapa, Çakıroğlu ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. 24 madde ve dokuzlu likert tipi ölçekte, “derse öğrenci katılımı sağlama”, “öğretimsel stratejileri kullanma” ve “sınıf yönetimi” konularından oluşan üç alt faktör bulunmaktadır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması sonucunda, “öğrencilerin katılımını sağlama” alt boyutuna ilişkin olarak 0,82, “derste öğretimsel stratejileri kullanma” 0,86, “sınıf yönetimi” 0,84, Cronbach alfa kat sayısı 0,93 bulunmuştur.

Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ise, Üstüner (2006) tarafından geliştirilen 34 maddelik ve 5'li likert tipi ve tek boyutlu ölçek, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Ölçeğin ölçüt geçerliliği 0,89, güvenirliği 0,72 ve iç tutarlılık katsayısı 0,93 olarak bulunmuştur.

Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenliği son sınıf öğrencileri ile çalışan sınıf öğretmenlerinin öğretmenliğe yönelik algıları bakımından her grup arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ancak öğretmenliğe yönelik öz yeterlik algıları bakımından her iki grup arasında görev yapan öğretmenler lehine anlamlı bir fark bulunmuştur.

Araştırmacı araştırmaya yönelik şu önerilerde bulunmuştur (Aykaç ve Ulubey, 2009):

1. Eğitim Fakültesindeki öğretmenlik meslek bilgisine dayalı derslerin öğrenci merkezli bir öğrenme sürecine dayalı olarak uygulama ağırlıklı olarak işlenmelidir.
2. Öğretmen adaylarının öğrencilerle yüz yüze geleceği problem durumları yaratılarak bunların çözümleri için örnek uygulamalar yaptırılmalıdır.
3. Eğitim fakülteleri bünyesinde uygulama okulları açılmalı ve öğrencilerin buralarda araştırma-inceleme ve örnek çalışmalar yapmalarına olanak sağlanmalıdır.
4. Okullarda görev yapan öğretmenlerin mesleki yeterliliğinin artırmak için hizmet içi eğitim seminerleri ve konferanslar düzenlenmeli, yayınlar yoluyla öğretmenlerin gelişmesi sağlanmalı bu yönde üniversitelerle işbirliği sağlanmalıdır. İncelenen çalışmalar, müzik eğitiminde tutumla ilgili olarak geliştirilen belli başlı ölçeklerdir. Ölçek geliştirmenin veya geliştirilmiş bir ölçeği uygulamanın doğru bir şekilde yapılabilmesi araştırmanın sonuçlarını da güvenilir kılar. Görüldüğü üzere araştırmacılar, geçerli ve güvenilir ölçeklerle çalışmaya özen göstermektedirler.

Küçüköğlu vd. (2012), mikro öğretim uygulamalarının öğretim becerilerine etkisine ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini incelemek üzere tasarlanmıştır. Ön test-son test kontrol gruplu deneysel desen ile modellenen araştırmanın, çalışma grubunu 2009-2010 bahar yarıyılında Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda üçüncü sınıfa devam eden

40 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmanın verileri öğretmen adaylarının öğretim sürecinde karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin görüşlerini belirleme amacıyla Öğretim Sürecinde Çekilen Güçlükleri Belirleme Formu aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırma neticesinde öğretim becerilerini sergileme sürecinde, mikro öğretim deneyimi geçiren öğretmen adaylarının mikro öğretim deneyimine sahip olmayan öğretmen adaylarına göre daha az güçlükle karşılaştıkları anlaşılmıştır. Bu sonuca göre mikro öğretim uygulamaları öğretmen adaylarının öğretim becerilerine pozitif yönde etki ettiği görülmüştür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

3.1. Araştırma Yöntemi/ Deseni/ Modeli

Araştırmada gerçekleştirilecek olan mikro öğretim uygulamaları yukarıda belirtilen Küçüköğlü'nün Kılıç'tan (2010, 84) uyarlayarak geliştirdiği "Öğrenen merkezli mikro öğretim süreci" (Küçüköğlü vd. 2012: 21) göz önünde tutularak gerçekleştirilecektir. Araştırmada daha büyük bir farklı görüş çeşitliliği sağladığı için karma yöntem araştırması kullanılarak veriler elde edilmiştir.

Karma yöntem araştırması kullanılarak gerçekleştirilen bu araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden yarı deneysel desen kullanılmıştır. Deneysel desenin temel amacı, sonuç üzerinde etkisi olabilecek tüm dışsal faktörleri kontrol ederek, bir deneysel işlemin (veya müdahalenin) sonuç üzerindeki etkisinin test edilmesidir (Creswell, 2014: 156).

Araştırmada bu modelin "Ön Test- Son Test Kontrol Gruplu Deseni" tercih edilmiştir. Ön test- son test kontrol gruplu desen, yaygın kullanılan karışık bir desendir. Katılımcılar, deneysel işlemde önce ve sonra bağımlı değişkenle ilgili olarak ölçülürler. ÖSKD, bir ilişkili desendir. Çünkü aynı kişiler bağımlı değişken üzerinde iki kez ölçülürler (Büyüköztürk, 2007). Bu desenin iki temel faydası vardır. Bunların ilki, aynı denekler üzerinde ölçümler yapıldığından farklı deneysel işlemler neticesinde elde edilen bulgular pek çok deneyde yüksek ilişkili bir sonuca varılacaktır. Bu ilişkide hata oranını düşürecek ve bunla alakalı istatistiksel güç artacaktır. İkinci faydası ise, daha az sayıda denek gerektirmesi ve yapılan her bir işlemde aynı denekleri test etmeye bağlı olarak sarf edilen çaba ve zamandan kazanç sağlamasıdır. Howitt (1997) Ön test- son test kontrol gruplu desenin iki temel özelliğinden bahsetmektedir:

- 1- Desen, araştırmayı yapan kişiye deneysel düzenlemelerden önce iki grubun aldığı ön test puanlarını kıyaslama olanağını sunar ve bu şekilde araştırmacı,

“ilk başta gruplar benzer ise, iki gruba yapılan son test ölçümleri farklıysa övgünün öz saygını artırdığını belirtir” noktasını düşünür.

- 2- Hata terimi ikiye ayrılır. Biri, bağlantısız ölçümlerle ilgili faktör için bireysel farklar bileşeni, diğeri deney ve kontrol gruplarındaki deneklerin denemelere ön test ve son test ölçümlerinde ortak etkiye bağlı olarak oluşan bireysel farklar bileşenidir (Howitt 1997, akt. Büyüköztürk, 2007, s. 20).

Tablo 3.1.

Kullanılan Modelin Simgesel Gösterimi

		Ön test		Son test
G_D	R	O_1	X	O_3
G_K	R	O_2		O_4

G_D : Deney Grubu, G_K : Kontrol Grubu, R: Grupların Oluşturulmasındaki Yansızlık; X: Bağımsız Değişken Düzeyi (Mikro Öğretim Uygulaması); O_1, O_2 : Ön Test Uygulaması, O_3, O_4 : Son Test Uygulaması

Desenin mantığını aşağıdaki gibi özetleyebiliriz:

- R, ilgili değişkenler üzerinde sadece rastgele oluşan değişik özelliklere sahip grupları yaratır.
- $O_1 - O_3$, ön test ve son test uygulamaları sırasında grubu etkilemiş kontrol edilmeyen herhangi bir değişken ve deneysel değişken nedeniyle deney grubunda oluşan farkı gösterir.
- $O_2 - O_4$, ön test ve son test uygulamaları sırasında grubu etkilemiş kontrol edilmeyen herhangi bir değişken nedeniyle kontrol grubunda oluşan farkı gösterir.
- $(O_1 - O_3) - (O_2 - O_4)$ deney değişkeninin etkisini gösterir (Eckhard ve Ermann, 1977, akt. Büyüköztürk, 2007, s. 21).

Ön test- son test kontrol gruplu deseninin mantığına uygun olarak araştırma iki grup üzerinde yapılmıştır. Denek havuzundan (Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı üçüncü sınıf öğrencilerinden) denekler yansız atama yoluyla iki gruba ayrılmış sonradan yansız

olarak seçilen birinci grup deney grubu, diğer grup ise kontrol grubu olacak şekilde belirlenmiştir.

Deneyin başlangıcında, bağımlı değişkenin (öz yeterlik düzeyi puanları) ön test puanlaması, deney ve kontrol grubunda yer alan deneklerden elde edilmiştir. Bağımsız değişken olan mikro öğretim uygulamaları sadece deney grubundaki deneklerle gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubunda ise sunuş yoluyla öğretim sürdürülmüştür. Her iki grupta da ilgili öğretim üyesi ve araştırmacı tarafından süreç takip edilmiştir.

3.2. Araştırma Grubu

Araştırmada deneysel desen tercih edildiği için evren ve örneklem atamasına başvurulmamıştır. Araştırmada çalışma grubunu, Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda, altıncı dönemde öğrenim gören ve 2014-2015 bahar yarıyılında Özel Öğretim Yöntemleri-II dersini alan 36 öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırma grubu ile deneysel çalışma yedi hafta süresince işlenen üniteler ile gerçekleştirilmiştir.

Deneysel çalışmalarda deneklerin seçimi önemli bir sorun teşkil etmektedir. Bu sorun ön test-son test kontrol gruplu desende çok daha mühimdir. Çünkü bağımlı değişkene ait deney ve kontrol gruplarının deney sonucundaki farklılıkları, deney öncesindeki farklılıklardan meydana geliyor olabilir. Deney ve kontrol grubundaki deneklerin başlangıçtaki farklılıklarını asgariye indirgemenin yolu ise deneklerin uygun yöntemlerle gruplara tayin edilmesinden geçer. Deneklerin gruplara ayrılmasında izlenen iki temel yöntemden biri eşleştirme diğeri yansız atamadır. Bahsi geçen yöntemlerle belirlenen iki gruptan hangisinin deney hangisinin de kontrol grubu olacağı yansız atama ile belirlenir (Büyüköztürk, 2007, s. 22). Erhardt ve Ermann (1977), deneklerin seçiminde kullanılacak yöntemleri şu şekilde özetlemektedir:

1. Denekleri Eşleştirme: Bağımlı değişkenle ilişkili olduğu düşünülen değişkenlere alt değerleri aynı olan denek çiftleri oluşturulur. Çiftlerden biri birinci gruba, diğeri ikinci gruba atanır. Ancak özellikleri aynı olan denek çiftleri bulmak oldukça zordur. Öte yandan araştırmacı, denekleri eşleştirmede ölçüt alınacak değişkenlerle ilgili kuramsal bilgilere sahip olmayabilir.

2. Grup Eşleştirme: İlgili değişkenlere ait grup ortalamaları yönünden denk iki grup oluşturulur. Bu durumda deney ve kontrol grupları eğitim düzeyleri, gelirleri, yaşları bakımından aynı ortalamaya sahip olabilirler. Grup eşleştirme yöntemi yönetsel olarak mümkün olabilir, ancak iki temel dezavantaja sahiptir. Birincisi değişkenler bilinmiyor olabilir, ikincisi grup ortalamaları önemli bireysel farklılıkları gizleyebilir.
3. Yansız Atama: Bu yöntemde deney ya da kontrol grubuna denekler yansız bir biçimde atanır. Yansız atama yaparken denek sayısı ne kadar fazla ise iki grubun denk bir şekilde oluşturulma olasılığı yüksektir. Bu işlemin iki fayda bulunur. Bunlardan ilki, ilgili değişkenlere ait bir teoriyi gerektirmemesidir. İkincisi ise deneklerin tayini sırasındaki kişi yanlılığına engel olmasıdır (Büyüköztürk, 2007, s.22).

Araştırmada deney ve kontrol grupları oluşturulurken yansız atama tercih edilmiştir. Gruplar oluşturulurken öğrencilerin numara sıraları esas alınmıştır. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'na öğrenciler en yüksek puandan en düşük puana göre sıralanıp alındığından; grupların homojen dağılımının sağlanması açısından rastgele atama yapıp gruplar karma bir şekilde oluşturulmuştur. Bunun için öğrenciler sıralama sayılarına göre tek ve çift rakamlar olarak bir yana ayrılıp; deney grubunu tek rakamdakiler, kontrol grubunu çift rakamdakiler oluşturmuştur.

Tablo 3.2.

Araştırma Örneklemine Alınan Öğretmen Adaylarının Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	<i>n</i>	%
Kız	22	61.1
Erkek	14	38.9
Toplam	36	100.0

Örnekleme giren öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine göre dağılımı Tablo 3.2'de verilmiştir. Bu kapsamda adayların 22'si (% 61.1) kız ve 14'ü (% 38.9) erkektir.

Tablo 3.3.

Araştırma Örneklemine Alınan Öğretmen Adaylarının Mezun Olduğu Lise Türlerine Göre Dağılımı

Mezun Olunan Lise Türü	<i>n</i>	%
Çok Programlı Lise	3	8.3
Genel (Düz) Lise	5	13.9
Güzel Sanatlar Lisesi	15	41.7
Anadolu Lisesi	2	5.6
Meslek Lisesi	11	30.6
Toplam	36	100

Tablo 3.3’de incelenmesinden anlaşılabileceği gibi örnekleme oluşturan öğretmen adaylarının 3’ü (% 8.3) Çok Programlı Lise, 5’i (% 13.9) Genel (Düz) Lise, 15’i (% 41.7) Güzel Sanatlar Lisesi, 2’si (% 5.6) Meslek Lisesi, 11’i (% 30.6) mezunudur.

3.2.1. İşlem basamakları

Mikro öğretim uygulama sürecinde gerçekleştirilen işlemler aşağıdaki gibidir.

- Araştırma 2014-2015 eğitim-öğretim yılı içerisinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma sürecinde ele alınacak konular, karşılaşılabilecek olası sorunlar ve çözüm önerileri, verilerin toplanmasında kullanılabilecek anketler, deney kontrol gruplarının hangi kriterler doğrultusunda belirleneceğine ilişkin planlamalar 2014-2015 eğitim ve öğretim yılının birinci döneminde yapılmıştır.
- Deney ve kontrol grupları oluşturulurken yansız atama tercih edilmiştir. Gruplar oluşturulurken öğrencilerin numara sıraları esas alınmıştır. Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı’na öğrenciler en yüksek puandan en düşük puana göre sıralanıp alındığından; grupların homojen dağılımının sağlanması açısından rastgele atama yapıp ve gruplar karma bir şekilde oluşturulmuştur. Bunun için öğrenciler sıralama sayılarına göre tek çift rakamlar olarak bir yana ayrılıp; deney grubunu tek rakamdakiler, kontrol grubunu çift rakamdakiler

oluşturmuştur. Sınıftaki 36 öğrenci deney ve kontrol grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.

- Araştırmada temel olarak öğretmeni adaylarının öz yeterlik düzeylerini geliştirmeye yarayacak bir uygulama planlandığından, araştırmacı tarafından öğretmen adaylarına uygulama öncesinde mikro öğretim yöntemi ve uygulamaları ile ilgili seminer verilmiştir. Seminer, günde bir saat olmak üzere üç gün devam etmiştir. Öğretmen adaylarının uygulama ile ilgili soruları cevaplanmış, görüş ve önerileri alınmıştır.
- Ön test ölçüm verileri elde etmek amacıyla, dönemin başında Özel Öğretim Yöntemleri II dersinin olduğu ilk hafta öğretmen adaylarına Çapa, Köse, Sarıkaya (2007) tarafından Türkçeye uyarlanan “Öğretmen Öz-Yeterlik Algısı Ölçeği” uygulanmıştır.
- Araştırma kapsamında 2014- 2015 öğretim yılı bahar döneminde yapılan uygulama, haftada bir defa olmak üzere 7 haftalık bir sürede gerçekleşmektedir. Her öğretmen adayı uygulama boyunca toplam iki defa gözlemlenmiştir.
- Uygulamalar, her bir gruptaki iki öğretmen adayı ile ders saatlerinin uygunluk durumuna göre eşleştirilerek planlanmıştır.
- Uygulamalar, ders sorumlusu ve araştırmacı gözetiminde öğretmen adayı tarafından yapılmıştır.
- Öğretmen adayları haftalık ders saatlerinin 20 dakikasında uygulama yapmışlardır. Derslerin diğer yarısında olağan ders etkinlikleri ders sorumlusu ile devam etmiştir. Derslerin mikro öğretim uygulamalarına ayrılan 20 dakikasında öğretmen adayı öğretmen rolünü üstlenerek öğrenciye öğretim hizmetlerini sunmuştur. Bu esnada öğretim elemanı yol gösterici görevini üstlenmiştir. Araştırmacı kayıt ve gözlem yapmıştır.
- Dersler haftada bir gün yapılacak şekilde planlanmıştır. Haftanın ilk grubunun uygulamasının ardından öğretmen adaylarına dönüt verilmiş, ertesi hafta aynı grubun ikinci uygulamasında öğretmen adaylarının öğretim becerisine ilişkin eksiklerini olabildiğince tamamlamış olması beklenmiştir. Bu durum; öğrenci, öğretmen adayı ve gözlemci tarafından değerlendirilmiştir.

- Her ders anlatımının ardından dersi anlatan gruptaki öğretmen adayları ile sınıf arkadaşları, öğretim elemanı ve araştırmacı, o günkü dersi video kaydından izleyerek değerlendirmede bulunmuşlardır. Bu aşamada öğretmen adaylarının konu hakkındaki bilgi ve düşüncelerini derslerine nasıl yansıttıklarını, amaçlar, öğrenme, öğretme ve değerlendirme süreçlerinde hangi değişkenleri niçin dikkate aldıklarını, ders planını ne kadar uygulanabildiğini, ders anlatımı sırasındaki problemleri ve bu problemlerin nedenlerini, yaşadığı bu problemlerle nasıl baş edebileceğini, dersi değerlendirmeyi nasıl planladığını ve gerçekleştirdiğini, dersi planlamayı, uygulamayı ve değerlendirmeyi yeniden tasarlama imkânı verildiğinde neleri ne sebeple değiştireceğine yönelik tartışmalar gerçekleşmiştir.
- Kontrol grubuna konu merkezli program tasarımı yaklaşımına uygun etkinlikler yapılmıştır.
- Kontrol gruplarındaki dersler öğretmenin ders kitabından konuları aktarması, öğrencilerin ise çoğunlukla pasif ve tek vasfi dinlemekten ibaret olması biçiminde yürütülmüştür. Kontrol grubunda düz anlatımın yanı sıra, tartışma, soru cevap vb. yöntemler sıklıkla kullanılmıştır. Dersler daha önceden hazırlanmış ünite planları ve yıllık planlar doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubu öğrencileriyle klasik yönetime göre ders işlenmiştir. Yedi haftalık uygulama sonunda deney ve kontrol gruplarına “Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği” test tekrarı yöntemiyle son test olarak uygulanmıştır. Deney grubundaki öğretmen adaylarına ayrıca yarı yapılandırılmış “Görüşme Formu” kullanılarak sürece ilişkin görüşme yapılmıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak, öğretmen adaylarının araştırmada verilerin toplanması aşamasında öğrencilerin öğretmen öz yeterlik düzeyini belirlemek için, araştırmacı tarafından hazırlanan “Görüşme Formu” ve Tschannen - Moran ve Woolfolk - Hoy (2001) tarafından geliştirilerek, Çapa, Çakırtaş ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan “Öğretmen Öz-Yeterlik Algı Ölçeği” kullanılmıştır. İlgili formları kullanabilmek için gerekli izin araştırmacılardan alınmıştır.

3.3.1. Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği (ÖÖYÖ)

Öğretimin çeşitli kademelerinde görev yapacak olan öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarının farklı değişkenler yönünden inceleneceği bu araştırmada öğretmenlerin öz yeterlik algılarını belirlemek için Tschannen - Moran ve Woolfolk - Hoy (2001) tarafından geliştirilen “Teachers’ Sense of Efficacy Scale” (TSES-Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği)’nin Çapa, Çakıroğlu, Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan bu ölçek için araştırmacılardan gerekli olan izinler alınarak kullanılmasına karar verilmiştir. Ölçeğin son hali temel olarak üç alt boyuttan meydana gelmektedir ve her bir alt boyut 8 sorudan toplamda ise 24 sorudan oluşmaktadır.

Ölçek şu üç alt boyuttan oluşmaktadır;

- Öğrenciyle iletişimde yeterlik(Öİ),
- Öğretim stratejilerinde öz yeterlik (ÖS),
- Sınıf yönetiminde öz yeterliktir (SY).

Aşağıda her bir alt boyut için birer örnek görülmektedir:

- Öğrencilerin eleştirel düşüncelerini ne kadar sağlayabilirsiniz? __Öİ
- Derslerin her bir öğrencinin seviyesine uygun olmasını ne kadar sağlayabilirsiniz? __ÖS
- Sizi hiçe sayan davranışlar gösteren öğrencilerle ne kadar iyi baş edebilirsiniz? __SY

Maddeler dokuzlu dereceleme sistemine göre hazırlanmış ve “1=Yetersiz; 3= Çok az yeterli; 5= Biraz yeterli; 7= Oldukça yeterli; 9= Çok yeterli” şeklinde derecelenmiştir. Alt boyutları içeren maddeler şöyledir:

- Öğrencilerle iletişimde öz yeterlik (Öİ) : 1, 2, 4, 6, 9, 12, 14, 22
- Öğretim stratejilerinde öz yeterlik (ÖS): 7, 10, 11, 17, 18, 20, 23, 24
- Sınıf yönetiminde öz yeterlik (SY) : 3, 5, 8, 13, 15, 16, 19, 21

Öğretmen öz yeterliğinin toplam puanı değerlendirilirken, Tablo 3.3.’deki puan aralıkları kullanılmaktadır:

Tablo 3.4.

Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği Puan Aralıkları

1,00 – 2,59	2,60 – 4,19	4,20 – 5,79	5,80 – 7,39	7,40 – 9,00
Yetersiz	Çok Az Yeterli	Biraz Yeterli	Oldukça Yeterli	Çok Yeterli

(Tekin, 1994, s. 262).

Araştırmacılar yaptıkları çalışmalar neticesinde, öğretmen öz yeterlik ölçeğinin alt boyutlara ait puanların ve toplam puanının güvenilirliklerini oldukça yüksek bulmuşlardır. Bu araştırmacılar; toplam öz yeterlik puanı için 0,94, öğrencilerle iletişimde öz yeterlik boyutu için 0,87, öğretim stratejilerinde öz yeterlik boyutu için 0,91, sınıf yönetiminde öz yeterlik boyutu için 0,90'dır (Tschannen-Moran ve Woolffolk-Hoy, 2001, s. 800) .

Çapa, Çakırtaş ve Sarıkaya (2005), ölçeği, 628 adet Türk öğretmen adayı üzerinde yaptıkları çalışma sonunda, güvenilirlik değerlerini; toplam öz-yeterlik puanı için 0,93, öğrencilerle iletişimde öz yeterlik için 0,82, öğretim stratejilerinde öz yeterlik için 0,86, sınıf yönetiminde öz yeterlik için 0,84 bulmuştur.

Yıldırım (1999), geçerlik ve güvenilirlik katsayılarının kabul edilebilir minimum değerleri için kesin bir ölçü koymanın zor olduğunu belirtmekte, Alpar (2001, s. 284) geliştirilen ölçeğin alfa katsayısı 0,80-1,00 arasında ise ölçeğin yüksek güvenirliliğinin olduğunu göstermekte, Cebeci (1997) güvenilirlik derecesinin mümkün olduğunca yüksek olmasının gerekliliğinden söz etmektedir. Bu ölçüler doğrultusunda, Çapa, Çakırtaş ve Sarıkaya (2005) tarafından Türkçeye uyarlanan “Turkish Version of the Teachers’ Sense of Efficacy Scale”in araştırmanın örneklem grubu üzerinde kullanılabilmesi için güvenirliliğinin istenilen seviyede olduğu söylenilebilir.

3.3.2. Görüşme formu

Araştırmacının geliştirmiş olduğu “Görüşme Formu”nda araştırmaya katılan öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamalarının öz yeterlik algılarına ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla hazırlanan sorular yer almaktadır.

Araştırmada nitel veri toplama aracı olarak ise Yarı Yapılandırılmış Görüşme formları kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanacak ve alan uzmanı öğretim üyeleri tarafından kapsam geçerliliği gözden geçirildikten sonra oluşacak mülakat formu uygulama sonrası, deney grubunda yer alan öğrencilere kendi izinleriyle uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak öğretmen adaylarına mikro öğretim yöntemlerinin öz yeterlik düzeylerine etkisine yönelik görüş ve beklentilerine yönelik sorular sorulmuştur. Görüşmeden önce öğretmen adaylarına görüşme ile ilgili bilgi verilerek ve soruların içtenlikle yanıtlamaları gerekliliği vurgulanmıştır.

Bu araştırmada nitel verilerin düzenlenmesinde kolaylık sağlaması için veri kodlaması yapılmış ve veriler anlamlı hale getirilmiştir.

3.4. Veri Analizi

Özel Öğretim Yöntemleri II dersini alan öğrencilerin öz yeterlik inançlarını ölçmek amacıyla “Öğretmen Öz Yeterlik Ölçeği” ölçeğinden elde edilen veriler kodlanarak istatistik paket programına girilmiş ve verilerin analizleri bu programla gerçekleştirilmiştir. Öğretmen Yeterlik Ölçeği puanlarının dağılım özellikleri normallik açısından incelenmiştir. Verilerin normal dağılım gösterdikleri durumlarda parametrik istatistik teknikleri, normal dağılım göstermediği durumlarda ise parametrik olmayan istatistik teknikleri uygulanmıştır. Bu tekniklerden hangisinin, hangi durumlarda kullanıldığına ilişkin durumları ile özel öğretim yöntemleri II ders deney-kontrol grupları arasında, cinsiyetler ve mezun olunan okul türlerine göre anlamlı bir farklılık olup olmadığı Mann Whitney U testi ile deney-kontrol grupları arasında mezun olunan okul türlerine göre verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov - Smirnov testi ile incelenmiştir.

Anket formlarından alınan sonuçlar doğrultusunda frekans dağılımı incelenmiştir. Frekans dağılımı, hiç bir işlem yapılmamış verilerin daha anlaşılır kılınması için izlenen yol veya her bir verinin yinleme sayısını gösteren bir tablodur. (Karasar, 2012). Araştırmalarda toplanan verilerin genel olarak betimlenmesinde frekans dağılımı kullanılır.

Görsel Sanatlar öğretmen adaylarının mikro öğretime dair görüşlerini almak amacıyla yapılmış olan görüşmeler ve bu görüşme sonucunda elde edilen nitel veriler kullanılmıştır. Görüşme formları incelenerek içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizi; sözlü, yazılı ve kullanılan diğer materyallerin nesnel ve sistematik bir şekilde incelenmesini sağlayan bilimsel bir yaklaşımdır (Tavşancıl ve Aslan, 2001). Verileri tanımlama ve verilerin içinde saklı bilgileri su yüzüne çıkarmayı amaçlayan içerik analizinde verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması olarak belirtilen dört basamakta veri analizi yapılmıştır. (Gülbahar ve Alper, 2009; Yıldırım ve Şimşek, 2006).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde elde edilen veriler araştırmanın amaç ve alt amaçları yönünde değerlendirilerek tablolar oluşturulmuş ve yorumlanmıştır. Bu kapsamda Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Ana Bilim Dalı Görsel Sanatlar Eğitimi Öğretmenliği programında öğrenim gören 4. sınıf öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik algı puanlarının gruba, cinsiyete, mezun oldukları lise türlerine göre farklılık gösterip göstermediği değerlendirilmiştir. Deney ve kontrol gruplarında yer alan katılımcılara ilişkin verilerin normal dağılım gösterip göstermediği Kolmogorov - Smirnov testi ile incelenmiş aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 4.1.

Deney ve Kontrol Gruplarının Akademik Başarı Testine İlişkin Ön Test Kolmogorov - Smirnov Normallik Testi Sonuçları

Değişken	Gruplar	İstatistik	SD	p
Ön test	Deney	,094	18	,200
	Kontrol	,120	18	,200
Son test	Deney	,174	18	,155
	Kontrol	,140	18	,200

4.1. Birinci Alt probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 4.2.

Öğretmen Adaylarının Ön Test Öğretmen Öz yeterlik Algı Puanlarının Dağılımı

Ölçekler/Boyutları	N	Minimum	Maksimum	X	SS
<i>Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Öz-yeterlik Algı Ölçeğinin Geneli</i>	36	112,00	198,00	153,30	21,31
<i>Öğrencinin GÜdülenmesi Boyutu</i>	36	34,00	68,00	50,41	7,65
<i>Öğretim Stratejileri Boyutu</i>	36	31,00	68,00	51,86	8,29
<i>Sınıf Yönetimi Boyutu</i>	36	30,00	62,00	51,02	8,87

Tablo 4.2 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik algı puanlarının aritmetik ortalaması 153,30 ve standart sapması 21,31 olarak bulunmuştur. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 24, en yüksek ortalama puan ise 216'dır. Belirlenen bu puan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik algı puanlarının ölçeğin "Oldukça yeterli" ile "Çok yeterli" seçeneğinde iyi düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Ölçeğin boyutlarından ise, öğretmen adaylarının aldıkları puanlara ait aritmetik ortalamaların 51,86 ile 50,41 arasında değiştiği belirlenmiştir. Bu puanlar öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik algı puanlarının ölçeğin boyutlarında da "Biraz yeterli" seçeneğini ile öğretmen adaylarının kendilerine olan öz güvenin belirgin olmadığını ifade etmektedir. Araştırmanın bu alt problemine cevap bulabilmek amacıyla öğretmen adaylarının ölçek maddelerinin her birine verdiği cevaplar analiz edilmiş ve betimsel istatistikleri çıkartılmıştır. Elde edilen verilerin dağılımı ve yüzde değerleri Tablo 4.2'de gösterilmiştir. Tablo 4.2 incelendiğinde, genel olarak öğretmen adaylarının bazılarının kendilerini maddelerde yetersiz gördüğü görülmektedir. Öğretmen adayları 3, 4, 5, 7, 13, 15, 16, 17, 18, 19 ve 22 maddelerinde "yetersiz" işaretlerken genel olarak "Biraz yeterli" seçeneğini işaretlemişlerdir. Ölçek maddelerinde de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının sadece madde 10'da "Oldukça yeterli" düzeyde % 41,7 oldukları belirlenirken diğer tüm maddelerde öğretmen adaylarının % 22,7 ile % 55,5 oranında "Biraz yeterli" düzeyde oldukları belirlenmiştir. Öğrenci davranışları ile ilgili beklentileri ortaya koyma, öğrencileri okulda başarılı olabileceklerine inandırma vb.

konularda kendilerini istenilen düzeyde görmedikleri verdikleri cevaplar doğrultusunda görülmüştür.

Tablo 4.3.

Öğretmen Adaylarının Son Test Öğretmen Öz-yeterlik Algı Puanlarının Dağılımı

<i>Ölçekler/Boyutları</i>	<i>N</i>	<i>Minimum</i>	<i>Maksimum</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>
<i>Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Öz-yeterlik Algı Ölçeğinin Geneli</i>	36	84,00	205,00	161,61	30,03
<i>Öğrencinin Güdülenmesi Boyutu</i>	36	31,00	69,00	53,30	10,34
<i>Öğretim Stratejileri Boyutu</i>	36	24,00	70,00	54,22	10,58
<i>Sınıf Yönetimi Boyutu</i>	36	29,00	68,00	54,08	9,93

Tablo 4.3 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik algı puanlarının aritmetik ortalaması 161,61 ve standart sapması 30,03 olarak bulunmuştur. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 24, en yüksek ortalama puan ise 216'dır. Belirlenen bu puan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik algı puanlarının ölçeğin "Oldukça yeterli" ile "Çok yeterli" seçeneğinde iyi düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Ölçeğin boyutlarından ise, öğretmen adaylarının aldıkları puanlara ait aritmetik ortalamaların 54,22 ile 53,30 arasında değiştiği belirlenmiştir. Bu puanlar öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin öz-yeterlik algı puanlarının ölçeğin boyutlarında da "Oldukça yeterli" ile "Çok yeterli" seçeneğinde iyi düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Araştırmanın bu alt problemine cevap bulabilmek amacıyla öğretmen adaylarının ölçek maddelerinin her birine verdiği cevaplar analiz edilmiş ve betimsel istatistikleri çıkartılmıştır. Elde edilen verilerin dağılımı ve yüzde değerleri Tablo 4.4'de gösterilmiştir. Tablo 4.4 incelendiğinde, genel olarak öğretmen adaylarının çoğunun kendilerini bir kaç madde dışında yetersiz görmediği görülmektedir. Öğretmen adayları 5, 7, 10, 13, 16, 20 ve 23 maddelerinde "Çok yeterli" kısmı daha fazla işaretlerken 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 17, 18, 19, 21, 22 ve 24 maddelerinde daha az işaretlemişlerdir. Ölçek maddelerinde de görüldüğü gibi öğretmen adaylarının sadece madde 19'da "Biraz yeterli" düzeyde % 44,4 oldukları belirlenirken diğer tüm maddelerde öğretmen adaylarının % 36,1 ile % 52,8 oranında "Oldukça yeterli" düzeyde oldukları belirlenmiştir. Öğrenci davranışları

ile ilgili beklentileri ortaya koyma, öğrencileri okulda başarılı olabileceklerine inandırma, öğrenenlerin öğrenciler tarafından kavranıp kavranmadığını belirleme, öğrencilerin sınıf kurallarına uymalarını sağlama, öğrencilerin okulda başarılı olmalarına yardımcı olmaları için ailelere destek olma ve çok yetenekli öğrencilere uygun öğrenme ortamı sağlama maddelerinde belirtilen yeterliklere ilişkin öğretmen adaylarının son teste verdikleri cevaplara bakılarak daha olumlu bulunmuştur.

Tablo 4.4.

Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-yeterlik Algı Ölçeğinin Ön Test Alt Boyutları ve Geneline Ait Verilerin Gruplara Göre Değişiminin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

	Grubu	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	P
Öğrencinin Güdülenmesi	Deney grubu	18	18,67	336,00	159,000	,924
	Kontrol grubu	18	18,33	330,00		
Öğretim Stratejileri Boyutu	Deney grubu	18	20,47	368,50	126,500	,260
	Kontrol grubu	18	16,53	297,50		
Sınıf Yönetimi Boyutu	Deney grubu	18	19,64	353,50	141,500	,516
	Kontrol grubu	18	17,36	312,50		
Öz yeterlik Algı Ölçeğinin Geneli	Deney grubu	18	19,42	349,50	145,500	,601
	Kontrol grubu	18	17,58	316,50		

($P < 0,05$)

Tabloya göre; öğrencilere uygulanmış olan ön testte deney-kontrol grubundaki öğrencilerin öz yeterlik düzeyleri alt boyutlarına göre incelenmiş ve öğrenci güdülenmesi boyutu ($P = ,924$), öğretim stratejileri boyutu ($P = ,260$), sınıf yönetimi boyutu ($P = ,516$) ayrıca öz yeterlik algı ölçeğinin genel toplamı ($P = ,601$) olarak gözlemlenmiş ve önemli bir fark bulunmamıştır.

Tablo 4.5.

Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-yeterlik Algı Ölçeğinin Son Test Alt Boyutları ve Geneline Ait Verilerin Gruplara Göre Değişiminin Mann Whitney-U Testi Sonuçları

	Grubu	N	Sıra Ort.	Sıra Top.	U	P
Öğrencinin Güdülenmesi	Deney grubu	18	27,50	495,00	,000	,000*
	Kontrol grubu	18	9,50	171,00		
Öğretim Stratejileri Boyutu	Deney grubu	18	27,08	487,50	7,500	,000*
	Kontrol grubu	18	9,92	178,50		
Sınıf Yönetimi Boyutu	Deney grubu	18	27,47	494,50	,500	,000*
	Kontrol grubu	18	9,53	171,50		
Öz yeterlik Algı Ölçeğinin Geneli	Deney grubu	18	27,50	495,00	,000	,000*
	Kontrol grubu	18	9,50	171,00		

*P<0,05

Tabloya göre; öğrencilere uygulanmış olan son testte deney-kontrol grubundaki öğrencilerin öz yeterlik düzeyleri alt boyutlarına göre incelenmiş ve öğrenci güdülenmesi boyutu (P=,000), öğretim stratejileri boyutu (P=,000), sınıf yönetimi boyutu (P=,000) ayrıca öz yeterlik algı ölçeğinin genel toplamı (P=,000) olarak gözlemlenmiş ve önemli bir fark bulunmuştur.

Tabloya göre; sıra ortalamalarının ve sıra toplamalarının karşılaştırılmasından da anlaşılacağı gibi bu fark deney grubu öğrencilerinin lehinedir. Diğer bir ifadeyle öğrencinin güdülenmesi, öğretim stratejileri, sınıf yönetimi ve öz yeterlik algı ölçeğinin geneline bakıldığında öğretmen öz yeterlik algısı açısından deney grubu adayları kontrol grubu adaylarına göre kendilerine daha fazla güvenmektedirler.

4.2. İkinci Probleme İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 4.6.

Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterlik Algı Ölçeğinin Alt Boyutları Ve Geneline Ait Verilerin Mezun Olunan Okullara Göre Değişiminin Mann Whitney-U Testi Ön Test Sonuçları

	Grubu	N	Sıra Ort.	Sıra top.	U	P
Öğrencinin Güdülenmesi	Deney grubu	5	7,50	37,50	7,500	,169
	Kontrol grubu	6	4,75	28,50		
Öğretim Stratejileri Boyutu	Deney grubu	5	7,10	35,50	9,500	,313
	Kontrol grubu	6	5,08	30,50		
Sınıf Yönetimi Boyutu	Deney grubu	5	6,40	32,00	13,000	,712
	Kontrol grubu	6	5,67	34,00		
Öz yeterlik Algı Ölçeğinin Geneli	Deney grubu	5	7,00	35,00	10,000	,361
	Kontrol grubu	6	5,17	31,00		

(P<0,05)

Tabloya göre; öğrencilere uygulanmış olan ön testte deney-kontrol grubundaki öğrencilerin meslek lisesinden mezun olanlara göre öz yeterlik alt boyutları incelenmiş ve öğrenci güdülenmesi boyutu (P=,169), öğretim stratejileri boyutu (P=,313), sınıf yönetimi boyutu (P=,712) ayrıca öz yeterlik algı ölçeğinin meslek lisesine göre genel toplamı (P=,361) olarak gözlemlenmiş ve önemli bir fark bulunmamıştır.

Tablo 4.7.

Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-yeterlik Algı Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline Ait Verilerinden Güzel Sanatlar Lisesi Mezunlarının Mann Whitney-U Testi Ön Test Sonuçları

	Grubu	N	Sıra Ort.	Sıra top.	U	P
Öğrencinin Güdülenmesi	Deney grubu	8	8,44	67,50	24,500	,685
	Kontrol grubu	7	7,50	52,50		
Öğretim Stratejileri Boyutu	Deney grubu	8	8,88	71,00	21,000	,416
	Kontrol grubu	7	7,00	49,00		
Sınıf Yönetimi Boyutu	Deney grubu	8	8,75	70,00	22,000	,485
	Kontrol grubu	7	7,14	50,00		
Öz yeterlik Algı Ölçeğinin Geneli	Deney grubu	8	8,63	69,00	23,000	,562
	Kontrol grubu	7	7,29	51,00		

(P<0,05)

Tabloya göre; öğrencilere uygulanmış olan ön testte deney-kontrol grubundaki öğrencilerin güzel sanatlar lisesinden mezun olanlara göre öz yeterlik alt boyutları incelenmiş ve öğrenci güdülenmesi boyutu ($P=,685$), öğretim stratejileri boyutu ($P=,416$), sınıf yönetimi boyutu ($P=,485$) ayrıca öz yeterlik algı ölçeğinin güzel sanatlar lisesine göre genel toplamı ($P=,562$) olarak gözlemlenmiş ve önemli bir fark bulunmamıştır.

Tablo 4.8.

Öğretmen Adaylarının Öğretmen Öz-Yeterlik Algı Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline Ait Verilerin Güzel Sanatlar Lisesi Mezunlarının Değişiminin Mann Whitney-U Testi Son Test Sonuçları

	Grubu	N	Sıra ortalaması	Sıra toplamı	U	p
Öğrencinin Güdülenmesi	Deney grubu	8	11,50	92,00	,000	,001*
	Kontrol grubu	7	4,00	28,00		
Öğretim Stratejileri Boyutu	Deney grubu	8	11,50	92,00	,000	,001*
	Kontrol grubu	7	4,00	28,00		
Sınıf Yönetimi Boyutu	Deney grubu	8	11,50	92,00	,000	,001*
	Kontrol grubu	7	4,00	28,00		
Öz yeterlik Algı Ölçeğinin Geneli	Deney grubu	8	11,50	92,00	,000	,001*
	Kontrol grubu	7	4,00	28,00		

*(P<0,05)

Tabloya göre; öğrencilere uygulanmış olan son testte deney-kontrol grubunda ki öğrencilerin güzel sanatlar lisesinden mezun olanlara göre öz yeterlik alt boyutları incelenmiş ve öğrenci güdülenmesi boyutu ($P=,001$), öğretim stratejileri boyutu ($P=,001$), sınıf yönetimi boyutu ($P=,001$) ve ayrıca öz yeterlik algı ölçeğinin güzel sanatlar lisesine göre genel toplamı ($,001$) olarak gözlemlenmiş ve önemli bir fark bulunmuştur.

Tabloya göre; sıra ortalamalarının ve sıra toplamalarının karşılaştırılmasından da anlaşılacağı gibi bu fark deney grubundaki güzel sanatlar lisesi mezunu öğretmen adaylarının lehinedir. Diğer bir ifadeyle öğrencinin güdülenmesi, öğretim stratejileri, sınıf yönetiminin ve öz yeterlik algı ölçeğinin geneline göre öğretmen öz yeterlik algısı açısından deney grubundaki güzel sanatlar lisesi mezunu öğretmen adaylarının kontrol grubundaki güzel sanatlar lisesi mezunu olan öğretmen adaylarına göre kendilerine daha fazla güvenmektedirler.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Tablo 4.9.

Mikro Öğretim Uygulamalarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Edindiğiniz Bilgi ve Becerilerin Uygulama ve Pekiştirmesinde Yardımcı Olduğunu Düşünüyor Musunuz?

Görüş	N	f	%
Mikro öğretim süreci dâhilinde sunum yapmam	18	5	27.8
Mikro öğretim süreci dâhilinde ilk mesleki değerlendirmem	18	7	38.9
Mikro öğretim süreci dâhilinde yapılan hataları görmem	18	6	33.3

Tablo 4.9’de Mikro öğretim uygulamalarının öğretmenlik mesleğine yönelik edindiğiniz bilgi ve becerilerin uygulama ve pekiştirmesinde yardımcı olduğu noktalara ilişkin öğretmen adaylarının düşünceleri incelendiğinde, öğrencilerin % 27,8 ’i (5) Mikro öğretim süreci dâhilinde sunum yapmam olduğunu belirtmişlerdir. Mikro öğretim süreci dâhilinde ilk mesleki değerlendirmem diyenlerin oranı %38,9 (7) ve Mikro öğretim süreci dâhilinde yapılan hataları görmem olduğunu ifade edenlerin oranı % 33,3’ü (6) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin en çok mikro öğretim uygulamalarına ilişkin bu düşünceleri geleneksel öğretim yollarının sunulduğu sınıflardan dışarı çıkılarak etkileşimin yüksek olduğu farklı bir ortamda eğitim sürecine aktif olarak katılmış olmalarından kaynaklanıyor olabilir. Mikro öğretim uygulamalarına ilişkin olarak aşağıda öğrenci ifadelerinden örnekler verilmiştir:

Ö1. *Evet düşünüyorum. Çünkü her meslekte olduğu gibi öğretmenlik mesleğinde de bir tatbikat gerekmektedir. Eksiklerin görülmesi gerekir. Mikro öğretim sayesinde ileride yapacağım mesleğin ilk deneyimini yapmış oldum. Yapılan bu uygulamanın faydalı olduğunu düşünüyorum.*

Ö4. *Daha yararlı olacağını düşünüyorum. Önceden yapılan bu uygulama deneyim sahibi olmamızı sağlıyor uygulama sırasında yaptığımız hataları görüyoruz hatalarımız üzerinde düşünüyoruz. Öğretme işini daha doğru, daha verimli ve yararlı nasıl onu öğreniyoruz.*

Ö5. Yararlı olduğunu düşünüyorum, önceden teorik olarak gördüğümüz mikro öğretimi uygulamayla pekiştirdiğimizde bu mesleği nasıl icra etmemiz gerektiğini öğreniyoruz. Yapılan değerlendirmeler sonucunda değerlendirme yapımını öğrendik.

Ö15. Evet düşünüyorum. Sınıfta arkadaşlarımın karşısında bir konuyu sunmak bana öğretmenlik mesleğine yönelik tecrübe kazandırıyor. Öğretmenlik mesleğinin tecrübe ve birikime dayandığına inanıyorum. Bu yüzden her sunum bir adım...

Ö18. Evet düşünüyorum. Örneğin sunum yaparken yaptığımız bir hatayı diğer sunumu yaparken dikkat edip yapmayız.

Tablo 4.10.

Mikro Öğretim Uygulamalarının Süreçleri Arasında En Çok İlginizi Çeken Açıklayarak Yazınız?

Görüş	N	f	%
Mikro öğretim süreci dâhilinde kamera kaydına alınıp izlenmesi	18	13	72.2
Mikro öğretim süreci dâhilinde farklı konu ve farklı materyal	18	5	27.8

Tablo 4.10’da Mikro öğretim uygulamalarının süreçleri arasında en çok ilginizi çeken açıklayarak yazınız sorusunda öğretmen adaylarının düşünceleri incelendiğinde, öğrencilerin % 72.2 ’si (12) Mikro öğretim süreci dâhilinde kamera kaydına alınıp izlenmesi demişlerdir. Mikro öğretim süreci dâhilinde farklı konu ve farklı materyal diyenlerin oranı %27.8’i (5) olduğu görülmektedir. Bu verilere bakarak kamera çekiminin mikro öğretim konusunda oldukça önemli olduğu ve öğretmen adaylarının kendilerini geliştirebilmeleri için gerekli olduğu anlaşılmaktadır. Öğrencilerin kamera kaydına alınıp izlenmesiyle ilgili verdiği cevaplar aşağıdaki gibidir:

Ö6. Kamera ile yapılan çekimlerin sonradan izletilmesi ile videoda öğretmen adayının sunum sırasında farkında olmadan yaptığı davranış ve konuşma hatalarını görmesi açısından bu uygulamanın ilgi çekici olduğunu düşünüyorum.

Ö7. Sunum yapan kişiyi kameraya çekmek, bu çekimi sınıf ortamında izleyerek, sunumu hakkında değerlendirme yapmak, sunum yapan kişinin eksik yönlerini ve hatalarını belirlemek açısından bu uygulamanın yararlı olduğunu düşünüyorum

Ö8. Mikro öğretim programında dikkatimi çeken ve beni en çok etkileyen kısım konumuzu sunduktan sonra sınıfta arkadaşlarla tekrardan izleyip hatalarımızı görmek oldu. Arkadaşımdan hatalarımdan birçok şey öğrendim. Bu uygulamanın öğretmenlik mesleğimde bana çok yarar sağlayacağını düşünüyorum.

Ö17. İşlenen dersin kameraya alınıp daha sonra izletilmesi, yapılan hataların görülmesi, arkadaşlarının bu konuda eleştiri yapması daha kaliteli eğitim ve öğretim için iyi bir zemin hazırlamaktadır. Hatalarımızı yaparak yaşayarak düzeltmek bana göre en işe yarar yöntemdir.

Tablo 4.11.

Mikro Öğretim Uygulamalarının Görsel Sanatlar Dersinin İşlenmesi Sırasında Karşılaşılan Sorunlar ve Bu Sorunlara Çözüm Yolları Bulabilmesine Katkı Hakkında Düşünceleriniz Nelerdir?

Görüş	N	f	%
Mikro öğretim sürecinde ders süresinin verimliliği	18	4	22.2
Mikro öğretim süreci dâhilinde hataların düzeltilmesi	18	5	27.8
Mikro öğretim uygulamalarının müfredattaki yerinin azlığı	18	2	11.1
Öğretmen adayının ders için yeterli donanımının olması ve öğrenci ile etkileşimi	18	7	38.9

Tablo 4.11’da Mikro öğretim uygulamalarının görsel sanatlar dersinin işlenmesi sırasında karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara çözüm yolları bulabilmesine katkı hakkında düşünceleriniz nelerdir sorusuna ilişkin öğretmen adaylarının görüş ve düşünceleri incelendiğinde, öğrencilerin %11,1’i (2) mikro öğretim uygulamalarının müfredattaki yerinin azlığı, % 22.2 ’si (4) mikro öğretim sürecinde ders süresinin verimliliğini belirtmişlerdir. Mikro öğretim süreci dâhilinde hataların düzeltilmesi diyenlerin oranı %27,8 (5) ve öğretmen adayının ders için yeterli donanımının olması ve öğrenci ile etkileşimi olduğunu ifade edenlerin oranı % 38,9 (7) olduğu görülmektedir. Bu durum ders konusu hakkında gelebilecek her türlü soruyu cevaplayabilme ve konuyu her bir öğrenci seviyesinde anlatabilme kabiliyetine sahip olunmasından kaynaklanıyor olabilir. Öğretmen adayının ders için yeterli donanımının

olması ve öğrenci ile etkileşimine ilişkin olarak aşağıda öğrenci ifadelerinden örnekler verilmiştir:

Ö2. Mikro öğretim uygulamalarının görsel sanatlar dersinin işlenmesi sırasında uygulamalı anlatılan bir konunun öğretmen adayı tarafından biliniyor olması bu konunun öğrenciye daha iyi aktarılmasını sağlayabilir.

Ö3. Öğretmen adayının rahat olmaması dikkatimi çekti. Öğretmen adayı anlatım yapacağı konuya iyi hazırlanmamış bu da onun soluksuz cümleler kurmasına sebep olmuştur. Derste öğrenciler tarafından yöneltilen sorulara açıklayıcı cevaplar verememesi de öğretmen adayının konu üstündeki hâkimiyetinin kötü olduğunu göstermektedir. Önerim ise öğretmen adayının konuya hâkim olması ve dersi belli bir plan üzerinden kademe kademe anlatmaları gerektiğidir.

Ö4. Öğretmen adayı derste konuyu anlatmadan önce anlatacağı konuyla ilgili bir eksiği varsa bu eksiği tamamlamalıdır. Ders sadece öğretmen merkezli olmamalı öğrencinin de derse aktif olarak katılması sağlanmalı. Öğretmen ve öğrenci diyalogu iyi olursa konu daha iyi kavranır. Öğretmen adayı öğrenciye sorular yöneltilmeli öğrencinin konu hakkında düşünceleri ve bilgisi alınmalı öğrencilerin yanlışı veya eksiği varsa bunlar düzeltilmeli, öğrencinin bilgisini geliştirici sorular sorulmalıdır.

Ö18. Anlatılan konuya geçmeden önce öğrencilerin ön bilgileri yoklanmalıdır. Anlatılacak konunun daha önceden sınıfa söylenmesi sınıfın derse hazırlıklı gelmesini sağlayacaktır.

Tablo 4.12.

Mikro Öğretim Uygulamalarının İleride Öğretmenlik Mesleğini Başarı İle Yürütmenizde Yararlı Olacağını Düşünüyor musunuz?

Görüş	N	f	%
Mikro öğretim süreci dâhilinde deneyim kazanma	18	14	77.8
Mikro öğretim sürecinde sınıf hakimiyetini öğrenme	18	4	22.2

Tablo 4.12’de Mikro öğretim uygulamalarının ileride öğretmenlik mesleğini başarı ile yürütmenizde yararlı olacağını düşünüyor musunuz sorusuna ilişkin öğretmen

adaylarının görüş ve düşünceleri incelendiğinde, öğrencilerin % 77.8 ' i (14) Mikro öğretim süreci dâhilinde deneyim kazanma olduğunu belirtmişlerdir. Mikro öğretim sürecinde sınıf hakimiyetini öğrenme diyenlerin oranı %22.2 (4) olduğu görülmektedir. Bu durum öğretmen adaylarının mikro öğretim sayesinde mesleğe karşı ilk deneyimlerini kazandıklarını gösteriyor olabilir. Öğretmen adayının Mikro öğretim süreci dâhilinde deneyim kazanmasına ilişkin olarak aşağıda öğrenci ifadelerinden örnekler verilmiştir:

Ö4. *Öğretmenlik mesleğine başlamadan önce deneyim sahibi olduğumuz için ileride daha başarılı bir öğretmen olacağımızı düşünüyorum.*

Ö7. *Evet düşünüyorum. Çünkü mikro öğretimde yapılan uygulamalarda kişi, üzerindeki stresten ve heyecandan uzaklaşarak deneyimi artar. Sunum yapan kişilerin nasıl değerlendirilmesi gerektiği hakkında bilgi sahibi olduk.*

Ö10. *Evet deneyim kazanmamızda çok faydalı oldu eksikliklerimizi ne yapıp yapmamamız gerektiğini, kısa süre içinde bir dersin baştan sona nasıl anlatılması gerektiğini öğrenmemizi sağladı. Mesleğe başlayacağım zaman konuya nasıl hakim olacağımı öğrendim.*

Ö14. *Evet düşünüyorum, öğretmenlik mesleğine ilişkin deneyimler kazanmama olanak sağladı. Mikro öğretim uygulamaları sayesinde kendi artı ve eksi yönlerimi öğrendim. İleride öğretmen olacağım zaman nasıl konuya hâkim olmam gerektiği hakkında bilgiler edindim.*

Ö15. *Elbette düşünüyorum. Bu tür uygulamalar yaparak gerekli olan mesleki deneyimlere sahip olabiliyoruz. Bir sınıf karşısında hayatında hiç sunum yapmamış bir öğretmen ve çok kez sunum yapmış bir öğretmen düşünün. Sunum yapmış öğretmen daha avantajlıdır çünkü o sunumlar yaparak tecrübeler kazanmıştır. Bence mikro öğretim uygulamalarını tüm derslerde kullanmalıyız.*

Tablo 4.13.

Mikro Öğretim Uygulamalarının Öğretim Deneyimlerinizi Zenginleştirerek Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Öz Yeterlik Düzeyinize Olumlu Katkıda Bulunacağına İnanıyor musunuz?

Görüş	N	f	%
İnanıyorum	18	18	100
İnanmıyorum	18	0	0

Tablo 4.13’de Mikro öğretim uygulamalarının öğretim deneyimlerinizi zenginleştirerek öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeyinize olumlu katkıda bulunacağına inanıyor musunuz sorusuna ilişkin öğretmen adaylarının görüş ve düşünceleri incelendiğinde, öğrencilerin % 100’ü (18) Mikro öğretim uygulamalarının öğretim deneyimlerimizi zenginleştirerek öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeyimize olumlu katkıda bulunduğunu söylemiştir. Bununla ilgili öğrenci ifadelerine aşağıda yer verilmiştir:

Ö1. *Evet inanıyorum. Çünkü mikro öğretim sayesinde neyi yapıp neyi yapamayacağımı gördüm ve kapasitemi nasıl geliştirebileceğimi fark ettim. Bu yüzden öz yeterlik düzeyimin arttığını söyleyebilirim.*

Ö3. *Kesinlikle inanıyorum çünkü ne kadar bilgili yetenekli olsak da bunun farkına mikro öğretim sayesinde vardık kendimize güvenimiz geldi eksikliklerimizi gidermemize yardımcı oldu.*

Ö14. *Mikro öğretim uygulaması sayesinde kamera karşısında ders anlatmakta ilk başlarda zorlansam da tecrübeli oldukça sınıfa daha hâkim olarak öz güvenim arttı. Böylelikle ders anlattığım zaman yaşadığım zorlukları üzerimden attım. Bu şekilde bundan sonraki ders anlatımlarımda kendime güvenerek daha iyi ders anlatabilirim. Bana olumlu katkıları oldu.*

Ö16. *Mikro öğretim sayesinde bildiklerimizi nasıl aktara bileceğimizi daha iyi öğrendik ders anlatımımız sırasında hangi konularda eksik olduğumuzu, hangi konularda yeterli olduğumuzun farkına vardık.*

Tablo 4.14.

Mikro Öğretim Uygulamalarının En Beğenmediğiniz Yönleri Nelerdir?

Görüş	N	f	%
Kamera kaydının sınıfta izlenmesi ve sınıf içinde değerlendirilme	18	9	50
Kamera kaydının stres ve heyecana neden olması	18	7	38.9
Gerçek öğrencilerin kullanılmaması	18	2	11.1

Tablo 4.14’de mikro öğretim uygulamalarının en beğenmediğiniz yönleri nelerdir sorusuna ilişkin öğretmen adaylarının görüş ve düşünceleri incelendiğinde, öğrencilerin % 50 ’si (9) Kamera kaydının sınıfta izlenmesi ve sınıf içinde değerlendirilme olduğunu belirtmişlerdir. Kamera kaydının stres ve heyecana neden olması diyenlerin oranı %38.9 (7) ve Gerçek öğrencilerin kullanılmaması gerektiğini ifade edenlerin oranı % 11.1 (2) olduğu görülmektedir. Bu durum öğrencilerin ilk deneyimlerinde hata yapma kaygısının üst düzeyde oluşundan kaynaklanıyor olabilir. Öğretmen adaylarının ders içinde kamera kaydının stres ve heyecana neden olması görüşüne ilişkin olarak aşağıda öğrenci ifadelerinden örnekler verilmiştir:

Ö7. *Sınıfta yapılan kamera çekimlerinin tekrar izlenmesi pek hoş bir durum değildi. Kamera karşısında rahat olunamamasın sebebi sunumum izlenerek eleştiri yapılacağına bilinmesi öğretmen adayının gerilmesine neden olmaktadır.*

Ö10. *Kamera çekimlerini tekrar izlemek hoşuma gitmedi. Sınıfta hatalarımın eleştirilmesi beni rahatsız etti.*

Ö14. *Kamerayla çekim sırasında zor anlar yaşadım, tedirgin oldum. Yaptığım yanlışları arkadaşlarımla birlikte sınıfta izlemek kötü bir durum benim için, bu yüzden anlattığım konuya sunum sırasında dikkatimi vermemi engelliyordu.*

Ö18. *Kamera kaydının alınması hoşuma gitmedi. Çünkü ders anlatırken bile arkadaşlarımla yapacağı yorumlar aklıma geliyordu, bu yüzden kendimi çok fazla ifade edemedim.*

Tablo 4.15.

Mikro Öğretim Uygulamalarının Yürütülmesi İle İlgili Önerileriniz Var mıdır?

Görüş	N	f	%
Alan derslerinde de kullanılmalı	18	7	38.9
Kamera kaydının hoca ile izlenmesi	18	5	27.8
Önerim yok	18	4	22.2
Sunum süresinin yetersizliği	18	2	11.1

Tablo 4.15’de mikro öğretim uygulamalarının en beğenmediğiniz yönleri nelerdir sorusuna ilişkin öğretmen adaylarının görüş ve düşünceleri incelendiğinde, öğrencilerin % 38,9 ’si (7) Alan derslerinde de kullanılması gerektiğini belirtmişlerdir. Kamera kaydının hoca ile izlenmesi diyenlerin oranı % 27,8 (5) ve önerim yok diyenlerin oranı % 22,2 (4)ve sunum süresinin yetersizliği diyenlerin oranı ise % 11,1 (2) olduğu görülmektedir. Bu durum eğitim fakültelerinde öğretmenlik uygulamalarının sadece eğitim bilimleri derslerinde gerçekleştirilmesinden kaynaklanıyor olabilir. Alan derslerinde de kullanılmalı görüşüne ilişkin olarak aşağıda öğrenci ifadelerinden örnekler verilmiştir:

Ö9. *Her alanda her derste öğretmenlik bilinci ve mesleki deneyim için yapılması gereken bir uygulamadır. Bu sayede öğretmen adayı eksikliklerini mezun olana kadar tamamlayabilir ve mesleki açıdan kendini biraz daha yeterli görür.*

Ö14. *Bu uygulamanın her derste olması gerekiyor. Çünkü farklı becerilerimizin farkına varma imkânı sağlıyor bize.*

Ö15. *Daha fazla derste olmasının bizi mesleğe yönelik daha faydalı olacağını düşünüyorum. Son yılda yaptığımız stajı yeterli bulmuyorum. Bu uygulama ikinci sınıftan itibaren yapılırsa öz yeterlik düzeyimiz daha olumlu gelişir.*

Öğretmen adaylarının özel öğretim yöntemleri II dersindeki mikro öğretim yöntemini kullanarak anlattıkları dersin kazanımlarına ilişkin görüşlerini almak amacıyla hazırlanan görüşme formundan alınan cevaplara göre; mikro öğretim yöntemleriyle artırılması istenen öz yeterlik düzeylerinde artış meydana gelmiştir. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre; mikro öğretim yöntemiyle yapılan derslerde,

öğretmen adaylarının mikro öğretim yöntemleri sırasında; ders öncesi hazırlık yapma, derse giriş yapma, konuyu sunma, dersi bitirme ve heyecanı yenme, ses tonunu etkili kullanma, fiziksel hareketlilik bakımından rahat olma, öğretmenlik rolüne ve gerçek sınıf ortamına kolayca uyum sağlama gibi genel özellikler sağlamıştır. Bu beceriler öğretmenlik rolü için öğrenciye kazandırılması hedeflenen temel becerilerdir. Öğretmen adaylarının ise bu becerilere sahip olması, mesleğinde öğrenciye örnek olması bakımından daha da önem kazanır. Bu beceriler, öz yeterlik düzeylerini geliştirecek ve öğretmenliğin ilk yıllarında tecrübesizlikle gelecek olan stres etkenini ortadan kaldıracaktır. Temel becerileri büyük ölçüde gelişen öğretmen adaylarının derslerde kendine güven ve heyecan ve stresten kurtuldukları görülmüştür. Ders sırasında yapılan sunum parçalar halinden uzaklaşıp bir bütün haline gelebilmiştir. Bu durum öğretmen adaylarında öz yeterlik düzeyini geliştirmiştir. Dersin konusunu bir bütün olarak ele alabilmek iyi bir hazırlık ve öz güvenle ilgilidir. Deney grubundaki öğretmen adaylarının tamamı, mikro öğretim uygulamaları sürecinde ders işleme ve öz yeterlik konusunda ilerleme kaydettiklerini ifade etmişlerdir. Bu gelişimin, onların meslek yaşamlarındaki öğretim becerilerine olumlu etki edeceği düşünülmektedir.

Mikro öğretim yöntemiyle yapılan özel öğretim yöntemleri II dersinin bir bölümünde öğretmen rolünü üstlenen öğretmen adaylarının ders anlatma becerisine sahip olması istenir. Mikro öğretim uygulamaları, öğretmen adaylarına yeni beceriler kazandırmıştır. Bu becerilerden bir de öz eleştiridir. Öz eleştiri becerisi, yaptığı hatayı doğru analiz etmesi ve hatalarını düzeltmesi ile ilgili olduğundan öğretmen adayı için önemlidir. Çalışmaya katılım gösteren tüm öğretmen adaylarının, öz eleştiri becerilerinde artış olduğunu ifade etmeleri sevindiricidir. Öz eleştiri becerisinin yüksek olması, eğitimde yapılan hataları, eksiklikleri görmeyi ve düzeltmeyi çabuklaştırabilir. Bu da öğretmen adayının donanımlı bir eğitimci olarak yetişmesine olanak sağlar. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre; mikro öğretim yöntemiyle yapılan ders anlatımları, onları zaman yönetimi konusunda geliştirmiştir. Zamanı etkin kullanmak, sahip olunan anı belirli bir hedef doğrultusunda planlayarak kullanmaktır. Eğitimde; plansızlık, öğrenciye kazandırılması hedeflenen kazanımları öncelik sırasına göre sıralayamamak, öğretilen konunun sınırlarını koyamamak, derse geç gelmek, dersin çeşitli nedenlerle bölünmesine izin vermek, ertelemek, zamanı etkin kullanmayı engelleyen etmenlerdendir.

Mikro öğretim, doğası gereği kısıtlı bir zamanda uygulandığından, öğretmen adaylarının zamanı kullanma becerisini geliştirmiştir. Küçükahmet (1989), öğretmen adaylarının ilk ders anlatımları sırasındaki hislerini belirleme amacıyla Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretmenlik Sertifikası Programına kayıtlı 297 öğretmen adayı üzerinde yaptığı çalışmada; derse başlamada ve zamanı ayarlama zorlandıklarını belirtmişlerdir. (Küçükahmet, 1989: 9–16). Bu çalışmada da önceleri kısa zamanda dersin hedeflerine ulaşmada zorlanan öğretmen adayları, mikro öğretim uygulamaları sürecinde zamanı etkin kullanmayı öğrenmişlerdir. Mikro öğretim yöntemiyle özel öğretim yöntemleri II dersini alan öğretmen adaylarının dersteki kazanımlarına ilişkin uygulanan anketteki bir madde de disiplinle ilgilidir. Disiplin, bir topluluğun yasalarına ve düzenle ilgili yazılı ya da yazısız kurallarına, titizlik ve önemle uyması durumu olarak tanımlanmaktadır. Öğretmen adayları, mikro öğretim yöntemiyle yapılan özel öğretim yöntemleri II dersinin, onlara disiplin kazandırdığını belirtmişlerdir. Çeşitli kuruluşların bünyesinde eğitim görevini üstlenecek olan öğretmen adaylarının kurallara uyma alışkanlığını önceden kazanması onlara mesleklerinde kolaylık sağlayacaktır.

Güdüleme; isteklendirme, harekete geçirme anlamlarını taşımaktadır. Öğretmen adayları, mikro öğretim yöntemiyle yapılan özel öğretim yöntemleri II dersinin güdülenmeye olumlu etkisi olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Mikro öğretim yönteminin en önemli ögesi geribildirimdir. Sonuçlar hakkında bilgi edinmek öğrenmeyi hızlandırabilir. Öğrenme konusunda başarı gösteren öğretmen adayı içsel (değer, hedef, istek v.b.) ve dışsal (övgü, kabul görmek) olarak motive olur. İkiz (2007: 242) de geribildirim güdülemeyi artıracığını belirtmiştir.

Konsantrasyon öğrenilebilen bir beceridir. Fiziksel ve zihinsel enerjiyi çalışılan noktaya yoğunlaştırmak olarak tanımlanabilir. Öğretmen adayının tüm ilgisini öğrencinin eğitsel ihtiyaçlarına odaklaması öğretimde başarıyı sağlayacaktır. Öğretmen adayları, mikro öğretim uygulamalarının yoğunlaşma düzeylerini “tamamen” geliştirdiğini belirtmişlerdir. İletişim becerisi, bir öğretmen adayında olması gereken en temel beceridir. İletişim tek taraflı yapılamadığından bir alışveriş olarak görülebilir.

Eğitimde iletişim; karşılıklı bilgi, beceri ve tutum alışverişidir. Öğretmen adaylarının görüşlerine göre; mikro öğretim yöntemiyle yapılan özel öğretim yöntemleri

II dersinin onların iletişim becerilerini artırmıştır. Mikro öğretim uygulamaları süresince öğretmen adayına verilen sözel, görsel ve yazılı geribildirimlerin bu artışta etkili olduğu düşünülmektedir. Özellikle video kayıtlarından kendini izleyen öğretmen adayı kendi iletişim becerilerini açıkça gözlemleyebilmiştir.

Öz yeterlik, öğretmen adaylarına yöneltilen ankette yer alan diğer bir kavramdır. Öz yeterlik, bireylerin olası durumlarla başa çıkabilmek için gerekli olan eylemleri ne kadar iyi yapabileceklerine ilişkin bireysel yargılarıyla ilgilidir (Bandura, 1982: 122–147). Yukarıda incelenen becerilerin artışının bir başarı olduğu düşünüldüğünde, bu artışların öğretmen adaylarının öz yeterlik gelişiminde etkili olduğu düşünülebilir. Bu görüşü destekleyen çalışmalar mevcuttur.

Öz yeterlik inancı, bireylerin başarı düzeylerini çok güçlü bir şekilde etkilemektedir (Pajares, 2002'den akt. Üredi ve Üredi, 2006).

Schunk (1990)'a göre bir hedefe ulaşma tatmini, öz yeterlik inancını ikiye katlar (Schunk, 1990: 71–86). Ayrıca Senemoğlu (2005: 231)'nin ifade ettiği gibi öz yeterlik yargılarını etkileyen temel kaynaklarından biri, bireyin doğrudan kendi yaptığı başarılı ya da başarısız etkinlikler sonucunda elde ettiği bilgiler olduğundan, öğrencinin başarısı öz yeterliğini geliştirdiği ve bulguları desteklediği söylenebilir. Kallenbach ve Gall (1969)'ın, öğretmen adaylarının ilk derse ilişkin kuşkularının mikro öğretim yöntemi ile büyük ölçüde azaldığını saptadığı araştırması, bu araştırmanın bulgusunu desteklemektedir. Bunun dışında mikro öğretim yönteminin öğretim için gerekli olan nitelikleri geliştirdiği yönündeki bulgulara, farklı zamanlarda yapılan benzer çalışmalarda da [Çakır ve Aksan (1992), Görgen (2003), Saka (2009), Erökten ve Durkan (2009)] rastlanmaktadır. Selçuk (2000), mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin önemli bir kısmının kendilerini yetersiz hissetmelerinden kaynaklanan büyük bir stres yaşadıklarına dikkat çekmiştir (Selçuk, 2000: 2). Bu durum mikro öğretim uygulamaları ile bertaraf edilebilir. Mikro öğretim yöntemiyle Özel Öğretim Yöntemleri II dersini alan öğretmen adaylarının Özel Öğretim Yöntemleri II dersindeki kazanımlarına ilişkin uygulanan anketten alınan yanıtlar incelendiğinde, öğretmen adaylarının mikro öğretim uygulamalarından yararlandıkları anlaşılmaktadır. Beether ve Johnson (1968)'un öğretmen adaylarının mikro öğretimi yararlı bulduklarını ortaya koyduğu araştırma ile Limbacher'ın (1968), mikro öğretim gören hizmet öncesi öğretmen adaylarının,

öğretmenlik uygulamasındaki gelişimini gösteren bulguları bu araştırmanın bulgusunu destekler niteliktedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma neticesinde ulaşılan bulgular ışığında elde edilen sonuçlara ve bu sonuçlar dâhilinde önerilere yer verilmektedir.

5.1. Sonuçlar

Araştırmanın bu bölümünde, Görsel Sanatlar Öğretmenliği Programında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algıları belirlenerek farklı değişkenler bakımından karşılaştırılarak elde edilen sonuçlara yer verilmektedir.

5.1.1. Öz yeterlik algı düzeylerine ilişkin genel sonuçlar

Görsel sanatlar öğretmen adaylarının mesleği gereği bilgi, beceri ve tecrübelere dair konularda sahip oldukları öğretmen öz yeterlik algıları, onların öğretmenlik mesleğini daha vasıflı ve yüksek güdülenmeyle devam ettirmeleri için önemli faktörlerden biridir. Bu araştırma, mikro öğretim yönteminin görsel sanatlar öğretmen adaylarının öz yeterlik algıları birçok değişken göz önünde bulundurularak incelenmiştir. Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin öz yeterlik algıları onların ilerideki mesleki yaşamlarında ne derecede etkili olacağını belirleyecek temel özelliklerdendir.

Araştırmaya katılan deney grubundaki öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algı puanlarının ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında “Oldukça yeterli” ile “Çok yeterli” seçeneklerini işaretleme oranı yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Kontrol grubundaki öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik algı puanları ise ölçeğin genelinde ve alt boyutlarında “Oldukça yeterli” ile “Çok yeterli” seçeneklerini işaretleme oranı yeterli düzeyde olmadığı görülmüştür. Bu neticeye göre, deney grubundaki öğretmen adaylarının öğrencinin güdülenmesi, öğretim stratejileri boyutu ve sınıf yönetimi alt boyutlarına dair öz yeterlik algılarının ve ölçeğin geneline ait toplam öğretmen öz yeterlik algılarının istenilen düzeyde yeterli olduğu belirlenmiştir. Bu

belirlemelere göre öz yeterlik inancının yüksek oluşu öğretmenlerin sınıf içinde daha bir özverili ve hevesli olduğu sonucu çıkmıştır. Yapılan araştırmalarda (Gibson ve Denbo, 1984; Schunk, 1985; Woolfolk ve Hoy, 1990), öz yeterlik inançları yüksek olan öğretmenlerin sınıf içinde yaptığı uygulamalarda daha etkili olduğu ve ders işleme konusunda daha istekli olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu araştırmada deney grubundaki öğretmen adaylarının mikro öğretim yöntemlerini gördükten sonra yapılan değerlendirmelerde öğretmen öz yeterlik algı düzeyleri yüksek bulunmuştur. Bazı araştırmalar öz yeterlik puanları dikkate alınarak incelendiğinde bu çalışma bulguları ile benzerlik göstermektedir. Ekici (2005), Alabay (2006), Kahyaoğlu ve Yangın (2007), Gençtürk (2008), Çalışkan ve diğerleri (2010), Tezel ve Karademir (2010), Yeşilyurt (2011) bulgularıyla paralellik gösterirken; Yaman ve ark. (2004), Yenilmez ve Kakmacı (2008), Çimen ve diğerleri (2010), Demirel ve Akkoyunlu (2010) yaptıkları çalışmaların bulgularıyla farklılık göstermektedir.

5.1.2. Öz yeterlik algı düzeylerinin deney kontrol grubuna göre karşılaştırılmasına ilişkin sonuçlar

Mikro öğretimin temel amaçlarından biri de öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamasına hazırlamaktır. Öğretmenlik uygulaması sırasında; ders için hazırlıklı olma, derse başlama, konuyu iyi bir şekilde aktarma, dersi istenilen biçimde sonlandırma ve heyecanı yenme, ses tonunu etkili kullanma, fiziksel hareketlilik bakımından rahat olma, öğretmenlik rolüne ve gerçek sınıf ortamına kolayca uyum sağlama gibi genel özellikler bakımından deney grubu ile kontrol grubu arasında, deney grubu lehine pozitif yönlü bir fark elde edilmesi, mikro öğretim dersini almanın öz yeterlik düzeylerini başarılı bir şekilde artırdığı sonucu görülmektedir.

Bu sonuç Beether ve Johnson (1968)'un öğretmen adaylarının mikro öğretimi yararlı bulduklarını ortaya koyduğu araştırma, Limbacher (1968) ın, mikro öğretim gören hizmet öncesi öğretmen adaylarının, öğretmenlik uygulamasındaki gelişimini gösteren bulguları ve Kazu (1996) ' nun yazmış olduğu doktora tezi bu araştırmanın bulgusunu destekler niteliktedir.

5.1.3. Öz yeterlik algı düzeylerinin mezun olunan okullara göre karşılaştırılmasına ilişkin sonuçlar

Görsel sanatlar öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algılarının mezun olunan okul türlerinde istatistiki olarak Meslek Lisesi ve Güzel Sanatlar Anadolu Lisesine göre anlamlı farklılık gösterdiği buna karşılık Düz Lise ve Çok Programlı Temel Liselere göre pozitif yönde bir fark belirlenmemiştir. Başka bir ifadeyle farklı liselerden mezun öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algıları birbirinden farklıdır. Bu kapsamda Düz Lise ve Çok Programlı Temel Liselerden mezun öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarının düşük olduğu belirlenmiştir.

Çalışmadan elde edilen bu sonuç, mesleki eğitim veren lise türlerinden mezun olan öğretmen adaylarının öğretim süreci boyunca söz konusu boyutlarına ilişkin öz yeterlik algıları üzerinde etkili bir değişken olduğunu görülmüştür. Meslek lisesi ve güzel sanatlar lisesinden mezun olan öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik algıları diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarına göre daha yüksek çıkmıştır.

Lise türü değişkeni açısından öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarının pozitif yönde farklılaştığı bulgusu, Yenilmez, Kakmacı (2008) yaptıkları çalışmaların bulgularıyla paralellik göstermektedir. Ancak, lise türü değişkeni bakımından öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarının anlamlı düzeyde farklılaşmadığı bulgusu; Alabay (2006), Derman (2007), Kahyaoğlu ve Yangın (2007), Özdemir (2008), Tezel ve Karademir (2010), Yaman ve diğerleri (2004) yaptıkları çalışmaların bulgularıyla farklılık göstermektedir.

5.2. Öneriler

1. Öğretmen adaylarının öz yeterlik algılarının daha iyi gelişebilmesi için mikro öğretim yöntemine derslerde daha fazla yer verilmelidir.
2. Mikro öğretimi bir döneme bir konu olarak sığdırmak yerine birkaç uygulama ile öğretmen adaylarının deneyimleri daha da artırılmalıdır.
3. Öğretmen adaylarının ileriki dönemlerde mesleğe hazır olmaları için teorik bilgilerden ziyade uygulamalı eğitimin artırılması gerekir.
4. Yapılan mikro öğretim uygulamalarının saklanması sonraki dönemlerde mikro öğretim uygulaması yapacak öğretmen adaylarına ne yapmaları konusunda kılavuz olabilir.
5. Mikro öğretim uygulaması yapılırken soru cevap yönteminin kullanılmayıp diğer öğretim tekniklerinin etkililiği araştırılmalıdır.
6. Araştırma kapsamında karşılaştırılması yapılan değişkenler haricinde öğretmenlik mesleğine karşı öz yeterlik inançlarını etkileyebilecek farklı kavramlar tespit edilerek karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K.Ü.(2005). *Etkili öğrenme ve öğretme (6.baskı)*. İzmir: Eğitim Dünyası Yayınları.
- Alabay, E. (2006). İlköğretim okulöncesi öğretmen adaylarının fen ile ilgili öz yeterlik inanç düzeylerinin incelenmesi. *Yedi Tepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1).
- Aksan, Y. ve Çakır, Ö. (1992, 23-25 September). *Pre-Sevice Teacher Education: A Case Study*. The Second International Conference: ELT And Teacher Training in the 1990's: Perspectives and Prospects, Ankara.
- Akbaş, A., & Çelikkaleli, Ö. (2006). Sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimi özyeterlik inançlarının cinsiyet, öğrenim türü ve üniversitelerine göre incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1).
- Akbulut, E. (2006). Müzik öğretmeni adaylarının mesleklerine ilişkin öz yeterlik inançları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 24-33.
- Alpar, R. (2001). *Spor Bilimlerinde uygulamalı istatistik*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Aslan, O. ve Sağır-Uluçınar, Ş. (2008) . Fen ve teknoloji öğretmen adaylarının bilimsel tutumlarının, öz yeterlik inanç düzeylerinin ve etki eden faktörlerin belirlenmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy*,4(2).
- Atıcı, M. (2000). İlkokul öğretmenlerinin sınıf yönetiminde yetkinlik beklentisi rolünün İngiltere ve Türkiye’de seçilen bir araştırma grubu üzerinde incelenmesi. *Yayınlanmamış Doktora Tezi, Leicester Üniversitesi*.
- Aykaç, N. ve Ulubey, Ö. (2009, 1-3 Ekim). Sınıf öğretmenleri ve öğretmen adaylarının öz yeterlik algıları ve öğretmenlik tutumları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. *XVIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayında sunuldu, İzmir*.
- Azar, A. (1998). Fizik öğretmenlerinin mesleki gelişim sürecinde özel konular, Doktora Tezi, KTÜ. Trabzon.
- Balcı, A. (2006). *Açıklamalı eğitim yönetim terimleri sözlüğü*. Ankara: Tek Ağaç Basım Yayım, Dağıtım.

- Bandura, A. (1986). *Social Foundations Of Thought and Action a Social Cognitive Theory*. America .
- Bayraktar, E. (1982). Mikro öğretim yöntemi ve uygulaması. Yayınlanmamış Asistanlık Tezi) KTÖÖ. Ankara.
- Bircan, İ. (2005). Öğretmenlik mesleğinin geleceği ve istihdam sorunu. GEF Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu, 207-211.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Cebeci, S. (1997). *Bilimsel araştırma ve yazma teknikleri*. ALFA Basım Yayım Dağıtım.
- Creswell, J. W. (2014). *Nitel, nicel ve karma yöntem araştırmaları, araştırma deseni*, (Çev.Edt. Demir, S.B.), Ankara: Eğiten Kitap.
- Çakır, Ö. (2000). “Öğretmen yetiştirmede teoriyi pratiğe bağlayan mikro-öğretimin Türkiye’deki üç üniversitede durumu”. Ankara: H.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, 18.
- Çakır, Ö. Aksan, Y. (1992) Yabancı dil öğretmeni yetiştirmede mikro öğretimin rolü: bir model, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7, 313-320.
- Çalışkan, S., Selçuk, G. S. ve Özcan, Ö. (2010). Fizik öğretmen adaylarının öz yeterlik inançları: Cinsiyet, sınıf düzeyi ve akademik başarının etkileri. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 449-466.
- Çapa, Y. Cakıroğlu, J. ve Sarıkaya, H. (2005). Development and validation of Turkish version of teachers’ sense of efficacy scale, *Education and Science*, 30(137), 74-81
- Çimen, O., Ekici, G., Gökmen, A., Altunsoy, S. ve Atik, A. D. (2010). *Biyoloji öğretmen adaylarının laboratuvar kullanımı öz-yeterlik algı düzeylerinin cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre incelenmesi*. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu II, 16–18 Mayıs, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Web:http://www.egitim.hacettepe.edu.tr/belge/UOYPSS2_BildiriKitabi.pdf adresinden 10.12.2015’de alınmıştır.

Demirel, Ö. (1994). Genel öğretim yöntemleri. Ankara: USEM Yayınları.

Demirel, Ö. (2009). Öğretme sanatı (14. Baskı). Ankara: PegemA Yayınları.

Demirel, M., & Akkoyunlu, B. (2010). Öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algıları. 10 th. International Educational Technology Conference,(26-28 Nisan, 2010), Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul. *Proceedings Book*, 2, 1126-1133.

Deniz, Z. (1993). Liselerdeki yönetici, sınıf öğretmeni ve ders öğretmenlerinin psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine ilişkin beklentilerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi.

Deniz, E. (2007). Eğitim Psikolojisi. E. İkiz, (Editör). Öğrenmenin kapsamı ve etkileyen faktörler. Ankara: Maya Akademi.

Derman, A. (2007). Kimya öğretmeni adaylarının öz yeterlik algıları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Unpublished doctoral dissertation*, Selçuk University, Konya.

Doğan, H. (1997). Eğitimde program ve öğretim tasarımı. Ankara: Önder Matbaacılık.

Durdukoca-Fırat, Ş. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının akademik öz yeterlik algılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Dergisi*, 10(1), 69-77.

Ekici, G. (2005). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik öz-yeterlik inançlarını etkileyen faktörler*. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 28-30 Eylül, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.

Ekici, G. (2006). Meslek lisesi öğretmenlerinin öğretmen öz yeterlik inançları üzerine bir araştırma. *Eurasian Journal of Educational Research*, 24, 87-96.

Enver, R. T. (1990). *Eğitimde Yöntemler Teknolojisi*. Karınca Matbaası, İzmir.

Ercan, A. R. (1999). Öğrenmeyi etkinleştiren, başarıyı yükselten öğretmen davranışları. Ankara: Galeri Kültür Eğitim,1-2.

- Erökten, S., & Durkan, N. (2009). Özel Öğretim Yöntemleri II dersinde mikroöğretim uygulamaları. 1. *Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi*, 1-3.
- Gencer, A. S, & Cakiroglu, J. (2007). Turkish pre-service science teachers' efficacy beliefs regarding science teaching and their beliefs about classroom management. *Teaching and Teaching Education*, 23, 664-675.
- Gençtürk, A. (2008). İlköğretim okulu öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları ve iş doyumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). *Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Zonguldak*.
- Gibson, S., & Dembo, M. (1984). Teacher efficacy: A consruct validation. *Journal of Educational Psychology*, 76(4), 569–582.
- Görgeç, İ. (2003) Mikro öğretim uygulamasının öğretmen adaylarının sınıfta ders anlatımına ilişkin görüşleri üzerine etkisi, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 56-63
- Gülbahar, Y. ve Alper, A. (2009). Öğretim teknolojileri alanında yapılan araştırmalar konusunda bir içerik analizi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42 (2), 93-111
- Gürses, A., Bayrak, R., Yalçın, M., Açıkyıldız, M. ve Doğar, Ç. (2005). Öğretmenlik uygulamalarında mikro öğretim yönteminin etkililiğinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, (13), 10-11.
- Güney, K. & Ersoy, M. (2010). Mikro öğretim yönteminin ilköğretim bölümü öğretmen adaylarının “öğretim ilke ve yöntemleri” dersinde gösterdikleri ders içi performansa etkisi. 9. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu*. Fırat Üniversitesi. 20- 22 Mayıs 2010. Elazığ.
- Hacıoğlu, F. ve Alkan, C. (1997). *Öğretmenlik uygulamaları öğretim teknolojisi*. İstanbul: Alkım Yayınevi.
- Hakan, A. (1982). Öğretmenlik sertifikası programı öğrencilerinin uygulama sırasında yaptıkları deneme derslerinin değerlendirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*. Cilt 15, Sayı 2, Ankara.

- Hamurcu, H. (2006). Sınıf öğretmen adaylarının fen öğretimine yönelik öz-yeterlik inançları. *Eğitim Araştırmaları*, 8, 112-122
- Lockledge, A. ve Ray, K. J. (1986). Using Peer Critiqueing to Improve a Microteaching Program. *Journal of Research in Music Education*, 41, 19-27. (ERIC, ED 278651).
- Kahyaoğlu, M. ve Yangın, S. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının mesleki öz yeterliklerine ilişkin görüşleri. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15, 73-84.
- Karasar, N. (2012). Bilimsel Araştırma Yöntemi, 23. Basım. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karademir, E., & Tezel, Ö. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stillerinin demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(28), 129-145.
- Kazu, H. (1996). Öğretmen yetiştirmede mikro öğretim yönteminin etkililiği, *Fırat Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi, Elazığ*.
- Kazu, H. (1997). Öğretmen yetiştirmede mikro öğretim yönetiminin etkililiği (F.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Örneği) IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 10-12 Eylül 1997, *Anadolu Üniversitesi, Eskişehir*.
- Kılıç, A. ve Saruhan H. (2006). Teknik eğitim fakültesi öğretmen adaylarının öğretmenlik becerileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 407-417.
- Korkmaz, İ. Saban, A. & Akbaşlı, S. (2004). Öğretmen adaylarının mesleki kaygıları. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 17, 198-209.
- Korkut, K. ve Babaoğlu, E. (2012). Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik inançları. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 8(16), 269-282.
- Kılıç, A. (2010). Learner-centered micro teaching in teacher education. *International Journal of Instruction*, 3 (1), 77-100.
- Küçükahmet, L. (1989). Öğretmen adaylarının ilk ders anlatımları sırasındaki hisleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 14 (145), 9-16.

- Küçükahmet, L. (2000). Öğretmenlik mesleğine giriş. Ankara: Nobel Yayınları.
- Küçükahmet, L. (2004). Öğretimde planlama ve değerlendirme, İstanbul: Alkım Yayınları.
- Küçüköğlu, A, Köse, E, Taşgın A, Yılmaz, B, Y, Karademir, Ş, (2012), Mikro öğretim uygulamasının öğretim becerilerine etkisine ilişkin öğretmen adayı görüşleri, Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 2(2), 19-32.
- Külahçı, S.G. (1994). “Mikro-öğretimde Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi deneyimi II. değerlendirme”. Eğitim ve Bilim. 18 (92).
- Külahçı, Ş.G. (1995). Öğretmen yetiştirme modül serisi. Mikro Öğretim. Ankara: Özışık Ofset Matbaacılık.
- MEB (2002). *Öğretmen yeterlilikleri taslağı*. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü. Ankara: MEB.
- MEB (2006). *Öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri*. Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü. Ankara: MEB. Web: <http://otmg.meb.gov.tr> adresinden 16.07.2014’de alınmıştır.
- Oğuz, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlik inançlarının incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24, 281-290.
- Özdemir, S. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretim sürecine ilişkin öz-yeterlik inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi* 54, 277-306.
- Rıza, E. T. (1990). Eğitimde yöntemler teknolojisi. Karınca Matbaacılık. İzmir.
- Saka, A. (2009, 7-9 Ekim). *Mikro Öğretim Uygulamalarının Biyoloji Öğretmeni Adaylarının Sınıf İçi Öğretim Uygulamalarının Geliştirilmesine Etkisi* 3. Uluslararası Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Sempozyumunda sunuldu. Trabzon.
- Savaş, B. (2007). Öğretim teknikleri. M. Arslan (Editör). Öğretim İlke ve Yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Selçuk, Z. (2000). *Okul Deneyimi ve Uygulama*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Senemoğlu, N. (2009). *Gelişim, öğrenme ve öğretim* (14. baskı). Ankara: Pegema Yayınları.
- Şişman, M. (2001). Öğretmenliğe giriş. Ankara: Pegema Yayınları.
- Sönmez V. (2008). Öğretim ilke ve yöntemleri, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Tan, Ş. ve Erdoğan, A. (2002). Öğretimi planlama ve değerlendirme. Ankara: AnıYayıncılık.
- Tavşancıl, E. & Aslan, E. (2001). İçerik analizi ve uygulama örnekleri. *İstanbul, Epsilon Yayıncılık*.
- Tekin, H. (1994). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınları
- Tok, N. T. (2007). Etkili öğretim için yöntem ve teknikler. A. Doğanay (Editör). Öğretim İlke ve Yöntemleri. (2. Baskı). Ankara: Pegema Yayıncılık.
- Türk, Ö. (2008). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin öz yeterlikleri ve mesleki doyumlarının incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Umay, A. (2002). İlköğretim matematik öğretmenliği programının öğrencilerin matematiğe karşı öz yeterlik algısına etkisi. V. *Ulusal Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi*. (16-18 Eylül 2002). Ankara: ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi.
- Üredi, I., & Üredi, L. (2006). Sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyetlerine, bulundukları sınıflara ve başarı düzeylerine göre fen öğretimine ilişkin öz-yeterlik inançlarının karşılaştırılması. *Yeditepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(2), 1-8.
- Üstüner, M. ve Demirtaş, H., Cömert, M., Özer, N. (2009). Ortaöğretim öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(17), 1-16.
- Varış, F. (1996). Eğitimde program geliştirme “teori ve teknikler”. Ankara: Alkım Yayıncılık.

- Yaman, S., Cansüngü-Koray, Ö. ve Altunçekiç, A. (2004) Fen bilgisi öğretmen adaylarının öz-yeterlik inanç düzeylerinin incelenmesi üzerine yapılan araştırma. *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(3), 355-366.
- Yenilmez, K., & Kakmacı, Ö. (2008). İlköğretim matematik öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öz yeterlilik inanç düzeyleri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2).
- Yeşilyurt, E. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin genel yeterliklerine yönelik yeterlik algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(1), 71-100.
- Yıldırım, C. (1999). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme: Öğretmenler için el kitabı*. Hacettepe Sosyal ve İdari Bilimler Fakültesi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayınları.
- YÖK (1998). *Fakülte-okul işbirliği YÖK / Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi, Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Kılavuzu*, Ankara: YÖK

EKLER

EK 1. ÖĞRETMEN ÖZ YETERLİK ALGISI ÖLÇEĞİ

Açıklama: Lütfen, öğretmen öz-yeterlik algıları ile ilgili seçeneklerden sizin için uygun olanı çarpı işareti (X) koyarak belirtiniz.

ÖĞRETMEN ÖZ YETERLİK ALGISI ÖLÇEĞİ		Yetersiz		Çok az yeterli		Biraz yeterli		Oldukça yeterli		Çok yeterli
1.	Çalışması zor öğrencilere ulaşmayı ne kadar başarabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.	Öğrencilerin eleştirel düşüncelerini ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	Sınıfta dersi olumsuz yönde etkileyen davranışları kontrol etmeyi ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.	Derslere az ilgi gösteren öğrencileri motive etmeyi ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.	Öğrenci davranışları ile ilgili beklentilerinizi ne kadar açık ortaya koyabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.	Öğrencileri okulda başarılı olabileceklerine inandırmayı ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.	Öğrencilerin zor sorularına ne kadar iyi cevap verebilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.	Sınıfta yapılan etkinliklerin düzenli yürümesini ne kadar iyi sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
9.	Öğrencilerin öğrenmeye değer vermelerini ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.	Öğrettiklerinizin öğrenciler tarafından kavranıp kavranmadığını ne kadar iyi değerlendirebilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.	Öğrencilerinizi iyi bir şekilde değerlendirmesine olanak sağlayacak soruları ne ölçüde hazırlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.	Öğrencilerin yaratıcılığının gelişmesine ne kadar yardımcı olabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.	Öğrencilerin sınıf kurallarına uymalarını ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.	Başarısız bir öğrencinin dersi daha iyi anlamasını ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.	Dersi olumsuz yönde etkileyen ya da derste gürültü yapan öğrencileri ne kadar yatıştırabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
16.	Farklı öğrenci gruplarına uygun sınıf yönetim sistemi ne kadar iyi oluşturabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.	Derslerin her bir öğrencinin seviyesine uygun olmasını ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
18.	Farklı değerlendirme yöntemlerini ne kadar kullanabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.	Bir kaç problemlili öğrencinin derse zarar vermesini ne kadar iyi engelleyebilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
20.	Öğrencilerin kafası karıştığında ne kadar alternatif açıklama ya da örnek sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
21.	Sizi hiçe sayan davranışlar gösteren öğrencilerle ne kadar iyi baş edebilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
22.	Çocuklarının okulda başarılı olmalarına yardımcı olmaları için ailelere ne kadar destek olabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
23.	Sınıfta farklı öğretim yöntemlerini ne kadar iyi uygulayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9
24.	Çok yetenekli öğrencilere uygun öğrenme ortamını ne kadar sağlayabilirsiniz?	1	2	3	4	5	6	7	8	9

EK 2. MİKRO ÖĞRETİM UYGULAMALARINA YÖNELİK YARI YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞME FORMU

Bu form, “Mikro Öğretimin Görsel Sanatlar Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlik Düzeylerine Etkisi” adlı araştırmaya gerekli verileri sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Form 7 sorudan oluşmaktadır. Soruları ve ifadeleri size en çok uyan biçimde cevaplandırmanız çalışma için son derece önemlidir.

Görüşme formunun cevaplandırılmasında göstereceğiniz dikkat ve samimiyet bu araştırmanın tamamlanması ve gerçeği yansıtması bakımından önemlidir. Ankete vereceğiniz cevaplar araştırmada veri olarak değerlendirilecek, kesinlikle gizli tutulacak ve araştırmanın amaçları dışında kullanılmayacaktır.

Ayracağınız zaman, göstereceğiniz ilgi ve desteğinizden dolayı şimdiden teşekkür ederim.

Cengizhan YILDIZ

Atatürk Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

E-posta: cengizhan.yildiz@hotmail.com

1. Mikro öğretim uygulamalarının öğretmenlik mesleğine yönelik edindiğiniz bilgi ve becerilerin uygulama ve pekiştirmesinde yardımcı olduğunu düşünüyor musunuz?
2. Mikro öğretim uygulamalarının süreçleri arasında en çok ilginizi çekenini açıklayarak yazınız?

3. Mikro öğretim uygulamalarının görsel sanatlar dersinin işlenmesi sırasında karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara çözüm yolları bulunabilmesine katkısı hakkında düşünceleriniz nelerdir?

4. Mikro öğretim uygulamalarının ileride öğretmenlik mesleğini başarı ile yürütmenizde yararlı olacağını düşünüyor musunuz?

5. Mikro öğretim uygulamalarının öğretim deneyimlerinizi zenginleştirerek öğretmenlik mesleğine yönelik öz yeterlik düzeyinize olumlu katkıda bulunacağına inanıyor musunuz?

6. Mikro öğretim uygulamalarının en beğendiğiniz yönleri nelerdir?

7. Mikro öğretim uygulamalarının yürütülmesi ile ilgili herhangi bir öneriniz var mı?

EK 3. Mikro Öğretime Uygun Örnek Bir Ders Planı

	Konu Mikro öğretim	
DERS	Özel Öğretim Yöntemleri II	
SINIF	Resim iş öğretmenliği 3. sınıf	
YAKLAŞIK SÜRE	10 dakika	
TEMEL BECERİLER	Mikro öğretim aracılığı ile sınıf hâkimiyeti kurma, heyecanını yenme, karar verme, vurgulu konuşma, güzel konuşma.	
ÖĞRENME ALANI	Öğretmenlik uygulaması	
KAZANIM	Öğretmenlik rolüne kolayca uyum sağlamada elde edilen başarıların değerlendirilmesi. Gerçek sınıf ortamına kolayca uyum sağlamada elde edilen başarı. Öğretmen adayının heyecanını yenmesine etkisinin görülmesi.	
ARAÇ ve GEREÇLER	Multi medya araçları (kamera, video oynatıcısı bilgisayar vb.) Çalışma Yaprakları ve Etkinlikler	
YÖNTEMLER	Mikro Öğretim Anlatım, Soru- cevap, gösterim, beyin fırtınası.	
DUYUŞSAL ve DÜŞÜNSEL HAZILIK	Her öğretmen adayından, bir konu veya davranışı fakültedeki sınıf arkadaşlarından oluşan bir gruba, 10 dakikalık bir süre içinde öğretmesi istenecektir.	

	SÜREÇ	
	1. Öğrencilere daha önceki bilgilerinden yararlanarak, özel öğretim yöntemlerinin neler olduğu sorusu yöneltir. İyi bildikleri bir tekniğin özelliklerine ilişkin konuşmaları sağlanır. 2. Öğretmen adayının dersi video kaydına alınır. 3. Öğretmen, öğrencilerin dersin içeriği ile ilgili sorular sorarak hedeflerden haberdar olmalarını sağlar. 4. Öğrencilere "Mikro Öğretim Gözlem Formu ve Öğrenci tutum Ölçeği" dağıtılarak doldurmaları istenir. 5. Öğrencilerin formda yer alan sorulara verdikleri yanıtlardan yola çıkarak, ilgili maddeleri beyin fırtınası yöntemini kullanarak arkadaşlarına ifade etmeleri istenir. Öğrenciler yorum yapmaksızın tarafsız olarak dinlenir. 6. Video kayıt sınıfça izlenir eksik kısımlar tartışılır ve değerlendirilir. 7. Ulaşılan sonuçlar öğretmen adayı tarafından açıklanır ve yapılan açıklamadan sonra ek olarak dersin öz yeterlik düzeyine katkısı ölçülmek için, "TSES-Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeği" doldurulması istenir. 8. Her öğretmen adayının, hazırlandığı konuya sınıfa hâkimiyeti ve heyecanına göre değerlendirilmesi gerektiği hatırlatılır. 9. Öğrencilere, mikro öğretim yönteminin öz yeterlik düzeyine etkisinin önemi vurgulanır.	

	DEĞERLENDİRME	
	1. Her öğrencinin sürece katılıp katılmadığı kontrol edilir. 2. Mikro öğretim tekniğinin resim iş öğretmeni adaylarının öz yeterlik düzeylerine etkisi olup olmadığı incelenir.	

EK 4. Mikro Öğretime Uygun Örnek Bir Ders Planı

Ders: Özel Öğretim Yöntemleri II

Sınıf: Resim- İş Öğretmenliği 3. Sınıf

Konu: Mikro Öğretim

Öğrenme-Öğretme Strateji ve Yöntemleri: Mikro Öğretim, Soru-cevap yöntemi, Düz anlatım yöntemi, Örnekleme yöntemi.

İşleniş:

Her öğretmen adayından, bir konu veya davranışı fakülteadaki sınıf arkadaşlarından oluşan bir gruba, beş dakikalık bir süre içinde öğretmesi istenecektir. Öğretim, videoya kaydedilecektir. Gruptaki öğretmen adayları, öğretim yapan arkadaşlarının yaptıklarını değerlendireceklerdir. Video kayıtları bütün gruba gösterilecek ve öğretmenlik yapan adayların durumları birlikte değerlendirilecektir. Her grupta yapılacak çekimleri, bu çekimlerin her birinde açıklamayı yapacak, video kamerasını kullanacak, zamanı tutacak kişileri belirleyiniz. Gruptaki her çekimde bu rolleri üstlenen kişilerin değişmesi gerektiğini unutmayınız. Her gruptaki video çekimlerinde, yukarıdaki üç rolü üstlenenlerin dışında kalanların dinleyici grubunu oluşturmaları ve açıklama hakkında notlar almaları için gerekli hazırlıkları yapılır.

Hedefler:

Mikro öğretim teknikleri ile yapılacak ilk çalışmalarda açıklama yapma becerisinin geliştirilmesi beklenir.

Amaç belirleme ve strateji planlama:

- Öğretmen adayı öğrencilere mikro öğretim tekniği hakkında neler bildiklerini, düşünmelerini ve bilmedikleri konuları bir kâğıda yazmalarını ister.
- Öğretmen öğrencilerin mikro öğretim tekniği hakkındaki eksikliklerini belirledikten sonra bir tekniğin nasıl yapıldığı konusunda öğrencileri bilgilendirir.
- Gelecek dersin konusunun kısaca belirtilmesi ve öğrencilerin yapacakları etkinliklerin hatırlatılması yapılır.

Stratejiyi uygulama ve izleme:

- Öğrenciler mikro öğretim yöntemiyle konuyu anlatır.
- Öğrenciler dersi dinledikten sonra değerlendirmelerde bulunur.
- Dersi anlatan öğretmen adayı hatalarını görür ve ders tekrar edilmek üzere bitirilir.

Sonuçları izleme:

- Öğretmenlik rolüne kolayca uyum sağlamada elde edilen başarıların değerlendirilmesi.
- Gerçek sınıf ortamına kolayca uyum sağlamada elde edilen başarı.
- Öğretmen adayının Heyecanını yenmesine etkisinin görülmesi .

EK 5. İZİN BELGESİ

22.03.2015

Re: ÖLÇEK KULLANIM İZİN İSTEĞİ

Kimden: **Yesim Capa** (capa@metu.edu.tr)
Gönderme tarihi: 22 Mart 2015 Pazar 14:17:30
Kime: cengizhan yıldız (cengizhan.yildiz@hotmail.com)

Merhaba,

Olcegi kullanmanizda hicbir sakınca yoktur. Calismanizda basarilar dilerim.

Yesim Capa Aydin

Alinti cengizhan yıldız <cengizhan.yildiz@hotmail.com>

>
>
>
> Atatürk
> Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Resim İş Öğretmenliği Ana
> Bilim Dalında
> Yüksek Lisans yapmaktayım. Mikro Öğretimin Görsel Sanatlar Öğretmeni
> Adaylarının Öz Yeterlik Düzeylerine Etkisi adlı bir tez çalışma
> yapıyorum ve bu
> çalışmada sizin Türkçe'ye uyarlamış olduğunuz " Turkish version of the
> Teachers' Sense of Efficacy Scale (TTSES)" ölçeğini kullanmam gerekiyor.
> Bu ölçeği kullanmam için sizden izin istiyorum.
>
>
>
>
>
>
> Cengizhan YILDIZ
>

EK 6. Öğretmen Adaylarının Ön Test Öğretmen Öz yeterlik Algı Ölçeği Maddelerinden Aldıkları Puanların Dağılımı

Ölçek maddeler	Yetersiz		Çok az yeterli		Biraz yeterli		Oldukça yeterli		Çok yeterli		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Madde 1	0	0.0	6	16.7	20	55.5	8	22.3	2	5.6	36	100.0
Madde 2	0	0,0	2	4,8	17	47,2	11	30.6	1	2.8	36	100.0
Madde 3	2	5,6	8	22,2	14	38,9	11	30,6	1	2,8	36	100.0
Madde 4	1	2.8	5	13,9	16	44,4	10	27,8	4	11.1	36	100.0
Madde 5	1	2.8	11	30.6	11	30.6	11	30.6	2	5.6	36	100.0
Madde 6	0	0.0	2	5.6	15	41.7	12	33.3	7	19.4	36	100.0
Madde 7	1	2.8	8	22.2	17	47.2	9	25	1	2.8	36	100.0
Madde 8	0	0.0	4	11.1	13	36.1	13	36.1	6	16.7	36	100.0
Madde 9	0	0.0	4	11.1	17	47,2	11	30,6	4	11.1	36	100.0
Madde 10	0	0.0	3	8.3	10	27,8	15	41,7	8	22.2	36	100.0
Madde 11	0	0.0	0	0.0	18	50	11	30,6	7	19.4	36	100.0
Madde 12	0	0.0	5	13.9	10	27.8	14	38.9	7	19.4	36	100.0
Madde 13	1	2.8	2	5.6	17	47,2	10	27,8	6	16.7	36	100.0
Madde 14	0	0.0	2	5.6	18	50	11	30.6	5	13.9	36	100.0
Madde 15	1	2.8	6	16.7	12	33,3	12	33,3	5	13.9	36	100.0
Madde 16	2	5.6	8	22.2	8	22.2	11	30.6	5	13.9	36	100.0
Madde 17	1	2.8	2	5.6	15	41,7	14	38,9	4	11.1	36	100.0
Madde 18	1	2.8	2	5.6	14	38.9	13	36.1	6	16.7	36	100.0
Madde 19	1	2.8	6	16.7	11	30,6	11	30,6	7	19.4	36	100.0
Madde 20	0	0.0	4	11.1	13	36.1	13	36,7	6	16,7	36	100.0
Madde 21	0	0.0	6	16.7	14	38,9	8	22,2	8	22.2	36	100.0
Madde 22	4	11.1	4	11.1	11	30,6	9	25	6	16.7	36	100.0
Madde 23	0	0.0	5	13.9	17	47.2	8	22.2	6	16.7	36	100.0
Madde 24	0	0.0	7	19,4	11	30.6	11	30.6	7	19,4	36	100.0

EK 7. Öğretmen Adaylarının Son Test Öğretmen Öz-yeterlik Algı Ölçeği Maddelerinden Aldıkları Puanların Dağılımı

Ölçek maddeler	Yetersiz		Çok az yeterli		Biraz yeterli		Oldukça yeterli		Çok yeterli		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Madde 1	0	0,0	5	13,9	12	30,3	16	44,4	3	8,3	36	100,0
Madde 2	0	0,0	4	11,1	11	30,6	17	47,2	4	11,1	36	100,0
Madde 3	0	0,0	2	5,6	12	33,3	19	52,8	3	8,3	36	100,0
Madde 4	0	0,0	2	5,6	14	38,9	14	38,9	6	16,7	36	100,0
Madde 5	0	0,0	4	11,1	7	19,4	16	44,4	9	25	36	100,0
Madde 6	0	0,0	2	5,6	14	38,9	14	38,9	6	16,7	36	100,0
Madde 7	0	0,0	3	8,3	10	27,8	13	36,1	10	27,8	36	100,0
Madde 8	0	0,0	3	8,3	12	33,3	17	47,5	4	11,1	36	100,0
Madde 9	0	0,0	4	11,1	10	27,8	16	44,4	6	16,7	36	100,0
Madde 10	0	0,0	5	13,9	9	25	13	36,1	9	25	36	100,0
Madde 11	0	0,0	4	11,1	9	25	16	44,4	7	19,4	36	100,0
Madde 12	0	0,0	4	11,1	9	25	18	50	5	13,9	36	100,0
Madde 13	1	2,8	3	8,3	10	27,8	13	36,1	9	25	36	100,0
Madde 14	0	0,0	5	13,9	10	27,8	15	41,7	6	16,7	36	100,0
Madde 15	1	2,8	5	13,9	10	27,8	14	38,9	7	19,4	36	100,0
Madde 16	1	2,8	2	5,6	11	30,6	13	36,1	9	25	36	100,0
Madde 17	1	2,8	0	0,0	14	38,9	15	41,7	6	16,7	36	100,0
Madde 18	0	0,0	1	2,8	15	41,7	14	38,9	6	16,7	36	100,0
Madde 19	0	0,0	1	2,8	16	44,4	13	36,1	6	16,7	36	100,0
Madde 20	0	0,0	3	8,3	11	30,6	13	36,1	9	25	36	100,0
Madde 21	0	0,0	2	5,6	13	36,1	16	44,4	5	13,9	36	100,0
Madde 22	0	0,0	4	11,1	11	30,6	15	41,7	6	16,7	36	100,0
Madde 23	1	2,8	3	8,3	9	25	14	38,9	10	27,8	36	100,0
Madde 24	1	2,8	3	8,3	13	36,1	13	36,1	6	19,4	36	100,0

ÖZGEÇMİŞ

1. Adı ve Soyadı: Cengizhan YILDIZ

2. Kişisel Bilgiler

Uyruğu : T.C.
 Doğum Yeri : ELAZIĞ
 Doğum Tarihi : 01.01.1988
 e-posta : cengizhan.yildiz@hotmail.com

3. Öğrenim Durumu

Derece	Alan	Diploma Aldığı Kurum	Yıl
Lisans	Resim-İş Öğretmenliği	Eğitim Fakültesi	2013
Yüksek Lisans	Resim-İş Öğretmenliği	Eğitim Bilimleri	
	Bilim Dalı	Enstitüsü	

4. İş Deneyimi

Yüksek Lisans Tez Konusu: MİKRO ÖĞRETİMİN GÖRSEL SANATLAR
 ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZ YETERLİK DÜZEYLERİNE ETKİSİ